

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการวิจัย

การบริหารพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน

วัดบางหลวง อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

ISBN 974-7167-47-5

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทวีศักดิ์ อ่วมน้อย

สนับสนุนโดย สถาบันวิจัย มหาวิทยาลัยรังสิต

สัญญาเลขที่ 1175/47

วิจัยการบริหารงานพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน
วัดบางหลวง อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทวีศักดิ์ อ่วมน้อย

สนับสนุนโดย สถาบันวิจัย มหาวิทยาลัยรังสิต

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือของท่าน ผศ.ดร.นฤพนธ์ ไชยยศ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการและ ผศ.ดร.พงษ์จันทร์ อยู่แพทย์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยมหาวิทยาลัยรังสิต ให้ความกรุณาช่วยเหลือ แนะนำ ตลอดจนให้คำปรึกษาต่างๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้วิจัย จึงขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอมนัสการพระคุณเจ้า เจ้าอาวาสวัดบางหลวง ขอขอบคุณผู้อำนวยการโรงเรียนปทุมธานี "นันทมนีนารุง" ผู้อำนวยการโรงเรียนปทุมวิไล และผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางเดื่อ และวิทยากรจากคณะศิลปกรรม มหาวิทยาลัยรังสิต และคณะอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการจัดกิจกรรม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนในท้องถิ่นเป็นอย่างมาก

สุดท้ายนี้ ก็ต้องขอขอบคุณสถาบันวิจัยที่ให้งบประมาณสนับสนุน และคณะดีคณะศิลปกรรมที่ให้การสนับสนุนทางด้านเวลาในการทำงานวิจัยในครั้งนี้

ผศ.ทวีศักดิ์ อ่วมน้อย

การบริหารพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดบางหลวง อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

บทคัดย่อ

การบริหารพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านยังมีปัญหาอยู่มาก เพราะไม่มีเกณฑ์บริหารที่แน่นอน สุด
แต่แต่ละแห่งจะมีศักยภาพมากน้อยแค่ไหน ส่วนใหญ่แล้วเมื่อรวบรวมของใช้พื้นบ้านได้แล้ว ก็
นำมาจัดแสดง บางแห่งก็จัดประเภทแยกเป็นหมวดหมู่ บางแห่งไม่แยกประเภทที่ชัดเจน ส่วนผู้
เข้าชมและศึกษาก็พิจารณากันเองตามความเหมาะสม และบุคคลที่เข้าชมก็จะมองในรูปของ
เก่า, ของแปลก และของที่ยังไม่เคยเห็น ถ้าพูดถึงการได้รับประโยชน์ก็ไม่ชัดเจนว่า เมื่อดูแล้วจะ
นำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างไร พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านก็เลยขาดความสำคัญไป

การวิจัยการบริหารพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน จะมุ่งเน้นการศึกษาของผลิตภัณฑ์เดิม แล้วนำมาพัฒนาทางด้านการออกแบบเพื่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ขึ้น และนำมาจัดแสดงในศูนย์พัฒนาผลิตภัณฑ์ไทย ซึ่งได้จัดแสดงเป็นส่วนหนึ่งของพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน เพื่อให้นักเรียน, นักศึกษา และบุคคลทั่วไปได้มองเห็นความสำคัญของผลิตภัณฑ์เดิมของไทยได้อย่างเป็นรูปธรรม

ผลการดำเนินงานได้ทำตัวอย่างผลงานผลิตภัณฑ์ใหม่ จัดแสดงในศูนย์พัฒนาผลิตภัณฑ์จำนวน 12 ชิ้น และได้จัดกิจกรรมให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา จำนวน 4 ครั้ง ได้แก่ กิจกรรมการออกแบบผลิตภัณฑ์, การออกแบบตัวขนมคุกกี้, การออกแบบเซรามิค และมีคฤหาสน์ ตลอดจนได้จัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์ส่งไปให้แก่บุคคลและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และเปิดบริการให้เข้าชมโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น ทุกวันอาทิตย์ตั้งแต่เวลา 10.00-16.00 น. และเปิดให้บริการพิเศษเป็นหมู่คณะ หรือการจัดกิจกรรมตามความต้องการของท้องถิ่นเพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาท้องถิ่นที่ยั่งยืนต่อไป

ที่ปรึกษางานวิจัย

Researcher Asst.Prof. Taweesak Oumnoi
Adviser Asst.Prof. Dr.Narupol Chaivot
Title Local Museum Management at Wat Bang Luang,
 Muang District, Pathumthani.

Abstract

There are many problems in local museum management because of no specific management criterion, depends on each museum's potentiality. On general practice, they display local products that can be gathered, some categorize the products but some don't. From the visitor's point of view, those products are seen as antique and rare things. And as thing goes on like this, the visitors can get no usefulness from the museum and the museum can lose its significance.

Local museum management research will focus on the study of local products and the new design development. The results will be displayed in Thai Product Development Center as part of the Museum, for students and general visitors to see the significance of local Thai products concretely.

As the results, the researcher make 12 new products and organize 4 activities for the primary and secondary school, that is product design, cookie design, ceramics product design and travel guidance activity. Furthermore, the bulletins are published and sent to the concerned personnel and bureaus. The museum is opened on Sunday from 10 a.m. to 4 p.m. for free or with specialty for group study or local activities for the benefit of local sustainable development.

.....Research Advisor

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๘
กิตติกรรมประกาศ	๙
สารบัญภาพ	๑๐
บทที่ 1 บทนำ	
โครงการบริหารพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดบางหลวง.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์.....	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	2
การบริหารพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดบางหลวง	
• การบริหารด้านบุคลากร.....	3
• การบริหารด้านอาคารสถานที่.....	6
• การบริหารด้านเอกสาร.....	7
บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง	
พิพิธภัณฑ์ไทยในศตวรรษใหม่.....	41
การพัฒนาพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นในประเทศไทย.....	42
พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดม่วง.....	45
พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจำทวี.....	46
บทที่ 3 กิจกรรมที่พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านที่ได้ดำเนินการ	
การออกแบบผลิตภัณฑ์ไทย.....	51
การออกแบบตัวขนมลูกกั๊ก.....	57
การออกแบบเชรามีค.....	62

	หน้า
นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ เข้าศึกษางาน พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน.....	70
นักเรียนระดับมัธยมศึกษาเข้าศึกษางานพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน.....	72
การอบรมมัคคุเทศก์.....	75
 บทที่ 4 สรุปและข้อเสนอแนะ	
สรุปและปัญหาการบริหารงานพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน.....	81
ข้อเสนอแนะในการบริหารงานพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน.....	83
 บรรณานุกรม.....	88
ภาคผนวก	

มหาวิทยาลัยรังสิต
Rangsit University

สารบัญภาพ

• ภาพการจัดแสดงผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาแล้ว	6
• ภาพกิจกรรมครั้งที่ 1 (การออกแบบผลิตภัณฑ์ไทย)	51
• ภาพกิจกรรมครั้งที่ 2 (การทดลองออกแบบตัวรวม)	57
• ภาพกิจกรรมครั้งที่ 3 (การออกแบบเซรามิค)	62
• ภาพการบรรยายพิเศษ (นักศึกษาปริญญาโท)	70
• ภาพบรรยายพิเศษ (นักเรียนระดับมัธยมศึกษา)	72
• ภาพกิจกรรมครั้งที่ 4 (มัคคุเทศก์รุ่นเยาว์)	75

มหาวิทยาลัยรังสิต
Rangsit University

บทที่ 1

บทนำ

โครงการบริหารพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดบางหลวง

การจัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดบางหลวง อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ได้จัดตั้งเสร็จแล้ว พร้อมทั้งจะเปิดให้บริการแก่ชุมชนและผู้สนใจได้เข้ามาศึกษา และร่วมกิจกรรมเพื่อประโยชน์ของชุมชนในท้องถิ่นเป็นประการสำคัญ แต่การที่จะให้ชุมชนรับรู้ประโยชน์ที่จะได้รับจากพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน ก็เป็นเรื่องที่ลำบากและเมื่อการดำเนินงานของพิพิธภัณฑ์ซึ่งเป็นงานทางวิชาการ ไม่ใช่ งานทางด้านธุรกิจ ก็เป็นเรื่องลำบากยากขึ้นไปอีกที่จะให้ชุมชนเข้าใจ และยอมรับว่าพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านนั้นมีประโยชน์มีต่อชุมชน

การบริหารพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจึงเป็นปัญหาที่จะต้องใช้เวลา, ใช้วิธีการ, ใช้ความเข้าใจ, ใช้ความร่วมมือจากบุคคลหลายๆ ฝ่าย จึงต้องมีความจำเป็นจะต้องมีโครงการวิจัยการบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านชุมชนวัดบางหลวง เพื่อการพัฒนาโดยได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย (รอบที่ 2) ประจำปีการศึกษา 2546

โครงการย่อยที่ 1 การบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านชุมชนวัดบางหลวงเพื่อการพัฒนา

หัวหน้าโครงการ ผศ.ทวีศักดิ์ อ่วมน้อย

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ตามที่พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านชุมชนวัดบางหลวง ซึ่งดำเนินการตั้งเพื่อเป็นสถานที่รวบรวมของใช้พื้นบ้าน แยกตามประโยชน์ใช้สอย ประกอบด้วย ห้องรับแขก ห้องนอน ห้องครัว อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ในการทำนา อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ในการดักสัตว์ และศูนย์พัฒนาผลิตภัณฑ์ไทย ซึ่งดำเนินการเสร็จแล้ว และพร้อมให้บริการแก่ชุมชน

ในการนี้ เพื่อพัฒนาให้พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านสามารถเป็นแหล่งร่วมพัฒนาชุมชน สามารถสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน และสนับสนุนประโยชน์ด้านต่างๆ กับชุมชน ภายหลังจากการพัฒนาจัดตั้งพิพิธภัณฑ์เสร็จแล้ว โครงการนี้จึงมุ่งเน้นให้เกิดการบริหารจัดการเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์เป็นเรื่องสำคัญ

วัตถุประสงค์

1. พัฒนาการสนับสนุนด้านการศึกษายุคใหม่ ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในพื้นที่
2. พัฒนาการสนับสนุนด้านการศึกษายุคใหม่ ในโรงเรียนระดับประถมศึกษาในพื้นที่
3. พัฒนากิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาจะมีโอกาสศึกษาจากสิ่งที่เป็นจริงทางด้านการออกแบบ ทางด้านสังคม ทางด้านศิลปวัฒนธรรม
2. นักเรียนระดับประถมศึกษาจะมีโอกาสศึกษาสภาพความเป็นอยู่ของคนไทยทางด้าน ความรู้สึก และการปลูกฝังความเป็นไทย
3. ชุมชนจะได้รับประโยชน์จากกิจกรรมตามความต้องการของชุมชน

พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น หรือพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านตามสภาพปัจจุบันก็มีการจัดทำในรูปแบบ คล้าย ๆ กัน เช่น มีตัวอาคารที่เก็บของใช้ต่างๆ ทางด้านประวัติศาสตร์, โบราณคดี, ของใช้สอย พื้นบ้าน ฯลฯ อาทิ พระพุทธรูป, หนังสือนคร, ตู้พระไตรปิฎก, ตู้โบราณ, กระบุง, ตะกร้า, ถ้วยชาม, กระต่ายขูดมะพร้าว ฯลฯ

การบริหารงานก็มีการจัดแสดงผลงานอย่างเป็นระบบ แยกตามประเภทการใช้งานหรือ ประเภทของสิ่งของ หรือบางแห่งอาจจะได้แยกประเภทโดยชัดเจน อาจจะมีจัดของรวมๆ กันตาม ศักยภาพของผู้จัด บางแห่งอาจจะเน้นเรื่องของตัวอาคาร บางแห่งอาจจะเน้นเรื่องสื่อ การจัดแสดง สักภายในให้ดูสมจริงยิ่งขึ้น ซึ่งก็ต้องอาศัยงบประมาณเป็นจำนวนมาก

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านก็ยังไม่เจริญก้าวหน้า บุคคลทั่วไปก็ไม่สนใจงานของพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน เพราะถ้าเข้าชมแห่งใดแห่งหนึ่งแล้ว แห่งอื่นๆ ก็เหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน จึงไม่เกิดแรงบันดาลใจที่จะทำให้อินใจ ในเรื่องพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านถือว่าเป็นเรื่องล้าสมัย, เรื่องโบราณ ไม่ได้รับความรู้ อะไร เพราะของที่แสดงอาจจะมีเวลาผ่านมาแล้ว 100 ปี หรือ 200 ปี ซึ่งปัจจุบันนี้หมด ความสำคัญ หมดความจำเป็นไปแล้ว คนสมัยใหม่จึงไม่ให้ความสนใจเท่าที่ควร

ถ้าการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านและการแสดงผลงานตามที่กล่าวมาแล้ว ก็คงไม่เกิด ประโยชน์อะไรมากนัก ปัญหาจึงอยู่ที่ว่าจะจัดการอย่างไรกับพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน งานวิจัยที่จะ ทำการศึกษานี้ จะศึกษาในประเด็นการดึงภูมิปัญญาทางด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ของใช้ใน

อดีตเป็นฐานทางด้านแนวความคิดเชื่อมโยง และปรับปรุงทางด้านรูปแบบ ประโยชน์การให้สอยให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้ใช้ในปัจจุบัน

ฉะนั้น การบริหารงานจะดำเนินการให้ไปพร้อมกันทั้ง 2 ส่วนคือ

1. พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน
2. ศูนย์พัฒนาผลิตภัณฑ์ไทย

การบริหารงานจึงมุ่งเน้นไปที่การใช้พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านเป็นแหล่งข้อมูลที่จะศึกษา และนำผลการศึกษา มาสร้างผลงานขึ้นใหม่ เพื่อให้คนรุ่นใหม่เห็นถึงความสำคัญของพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน ไม่ใช่มองในมุมของการจัดแสดงของใช้สอยในอดีต แต่ให้ความสำคัญในส่วนที่การศึกษา การพัฒนา และการสร้างผลงานขึ้นมาใหม่ เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับคนรุ่นใหม่ในปัจจุบัน

การบริหารพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดบางหลวง แบ่งออกเป็นส่วนใหญ่ 3 ส่วน ดังนี้

1. การบริหารด้านบุคลากร
2. การบริหารด้านอาคารสถานที่
3. การบริหารด้านเอกสาร

การบริหารด้านบุคลากร

ผู้ทรงคุณวุฒิประจำท้องถิ่น 5 ท่าน คือ

1. เจ้าอาวาสวัดบางหลวง	
2. ผอ.ทองคำ พันนัทธิ	ประธานศูนย์ข้อมูลวัฒนธรรมท้องถิ่น
3. ผช.เปรมวดี แก้วล่อ	ผู้ทรงคุณวุฒิประจำท้องถิ่น
4. ผช.ธรรมบุญ กนิษฐดิษฐ์	ผู้ทรงคุณวุฒิประจำท้องถิ่น
5. คุณประจวบ หลายโป่ง	ช่างพื้นบ้านประจำท้องถิ่น

วิทยากรอาสาสมัคร จำนวน 15 ท่าน

1. ผศ.ทวีศักดิ์ อ้วนน้อย (09-796-2343) คณะศิลปกรรม มหาวิทยาลัยรังสิต
 - การออกแบบผลิตภัณฑ์ไทย
 - การออกแบบตกแต่ง
2. ผศ.กิตติสาร วาณิชยานนท์ (09-457-7055) คณะศิลปกรรม มหาวิทยาลัยรังสิต
 - การออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
 - การออกแบบผลิตภัณฑ์ไทย

3. อ.ไพฑูรย์ วังบอน (01-423-5376) คณะศิลปกรรม มหาวิทยาลัยรังสิต
 - การออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
 - งานศิลปกรรม
4. อ.พัชรี รัตนพันธ์ (01-734-9739) คณะศิลปกรรม มหาวิทยาลัยรังสิต
 - การออกแบบบรรจุภัณฑ์
 - การออกแบบเครื่องประดับ
5. อ.วสันต์ ยอดชื่น (02-957-0026 กด 1) คณะศิลปกรรม มหาวิทยาลัยรังสิต
 - ประวัติศาสตร์และโบราณคดี
6. อ.อนุสรณ์ ตีปยานนท์ (09-920-3906) คณะศิลปกรรม มหาวิทยาลัยรังสิต
 - ประวัติศาสตร์และโบราณคดี
 - ศิลปะตะวันตก-ตะวันออก
7. อ.สุเทพ ชูช่วย (01-349-2416) คณะเทคโนโลยีชีวภาพ มหาวิทยาลัยรังสิต
 - เทคโนโลยีอาหาร
8. อ.วรวรรณ ไชริศ (01-777-8963) คณะศิลปกรรม มหาวิทยาลัยรังสิต
 - ออกแบบเซรามิค
9. อ.วัชรวิทย์ ศรีวิชัย คณะศิลปกรรม มหาวิทยาลัยรังสิต
 - ออกแบบเซรามิค
10. ผศ.วัชรินทร์ จรุงจิตสุนทร (09-494-1119) คณะศิลปกรรม มหาวิทยาลัยรังสิต
 - ออกแบบเซรามิค
11. อ.ทัศนาวดี ไพโรจน์บริบูรณ์ (01-664-3468) คณะอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการ มหาวิทยาลัยรังสิต
 - มัคคุเทศก์
12. อ.ชัยวัฒน์ ดันตียามา (01-496-9762) คณะอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการ มหาวิทยาลัยรังสิต
 - มัคคุเทศก์
13. อ.บรรจบ สุโขทัย คณะอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการ มหาวิทยาลัยรังสิต
 - มัคคุเทศก์

14. อ.ประภัศร ทมพิตขงศ์ คณะอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการ
มหาวิทยาลัยรังสิต
- มัคคุเทศก์
15. อ.คณิศา หินบัว (01-294-6432) สมาคม SKLY CLUB
- คาราวาสเตอร์

เจ้าหน้าที่ประจำพิพิธภัณฑ์ จำนวน 1 คน

1. คุณยุพิน ปัญญา

การประสานงานกับบุคคลในพื้นที่

เนื่องจากเทศบาลตำบลบางหลวง เป็นส่วนการท้องถิ่นที่จะต้องเข้ามามีบทบาทในการบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน ในวันที่ 14 กรกฎาคม 2547 จึงได้เข้าพบและปรึกษางานกับ ปลัดเทศบาล (คุณสุภชัย วงศ์ลาดวน) ในเรื่องดังต่อไปนี้ คือ

1. การที่จะให้เทศบาลเข้ามาเป็นผู้รับผิดชอบพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน
2. การจัดตั้งงบประมาณสนับสนุนพิพิธภัณฑ์
3. การจัดงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมของพิพิธภัณฑ์
4. การประชาสัมพันธ์
5. การจัดเจ้าหน้าที่ (เข้ารับผิดชอบพิพิธภัณฑ์)

ซึ่งปลัดเทศบาลก็ได้รับไว้พิจารณาในเบื้องต้นว่า เทศบาลจะเข้ามารับผิดชอบได้ในทางใดบ้าง ซึ่งก็คงพิจารณาในโอกาสต่อไป

ในวันที่ 16 สิงหาคม 2547 ได้เชิญหัวหน้าส่วนราชการเข้ามาเพื่อแนะนำพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน ซึ่งก็มีผู้เข้าร่วมปรึกษางาน จำนวน 3 ท่านคือ

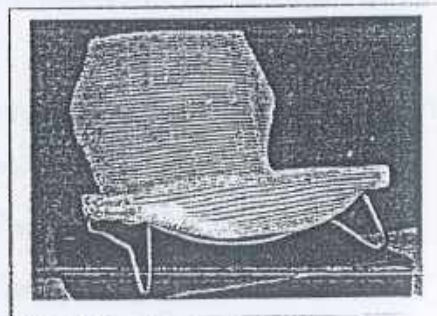
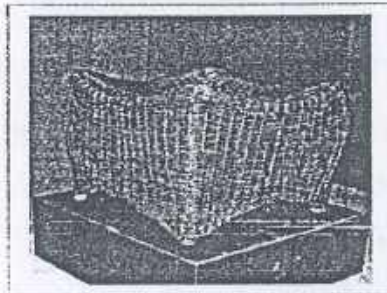
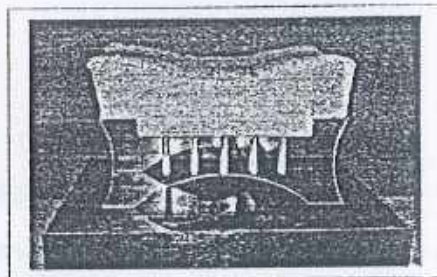
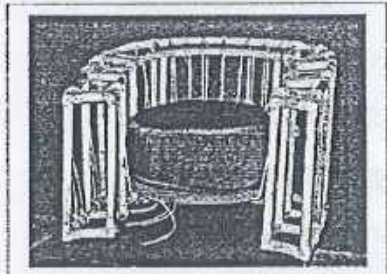
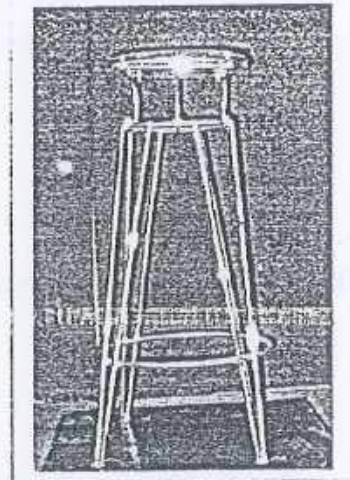
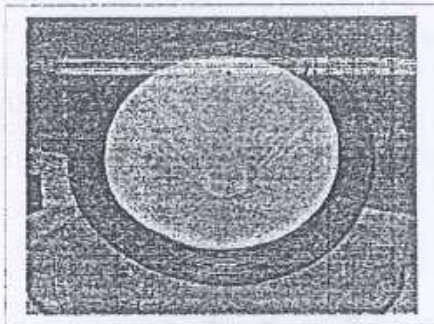
1. ผู้อำนวยการศูนย์วัฒนธรรม จังหวัดปทุมธานี (คุณโชค ไกรฤกษ์)
2. รองผู้อำนวยการศูนย์วัฒนธรรม จังหวัดปทุมธานี (คุณบุญช่วย เกตุแก้ว)
3. ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางเคื่อ (คุณอนนศรี มงคลเดช)

ซึ่งทั้ง 3 ท่านก็เห็นชอบในโครงการต่างๆ ที่พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านดำเนินการ และได้ให้คำปรึกษาในการพัฒนาพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านต่อไป

การบริหารด้านอาคารสถานที่

ได้ปรับปรุงห้องแสดงผลงานศูนย์พัฒนามลิตภัณฑ์ไทย ซึ่งมีขนาดกว้าง 4 เมตร ยาว 8 เมตร โดยได้จัดทำ

1. การจัดทำที่ตั้งผลงานแสดง
2. การปูผนังด้านผ้าทั้งห้อง
3. การตกแต่งภายในห้องจัดแสดง

การบริหารด้านเอกสาร

1. จัดทำเอกสาร และหนังสือเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต่างๆ จำนวน 4 กิจกรรมดังนี้
 - 1.1 นักออกแบบผลิตภัณฑ์ไทย
 - 1.2 การออกแบบตัวชนมศุกดิ์
 - 1.3 การออกแบบเซรามิคเบื้องต้น
 - 1.4 มัคคุเทศก์
2. มีหนังสือแจ้งการให้ประโยชน์จากพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 8 แห่ง
 - 2.1 โรงเรียนปทุมธานี “นันทมนิบำรุง”
 - 2.2 โรงเรียนปทุมวิไล
 - 2.3 โรงเรียนวัดโคก
 - 2.4 โรงเรียนวัดบางเดื่อ
 - 2.5 เทศบาลตำบลบางหลวง
 - 2.6 ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดปทุมธานี
 - 2.7 พัฒนาการชุมชนจังหวัดปทุมธานี
 - 2.8 องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี
3. จัดทำเอกสาร จำนวน 19 หน้า รวบรวมเป็นเล่มเพื่อเผยแพร่กิจกรรมของพิพิธภัณฑ์ให้กับหน่วยงาน และบุคคลที่เกี่ยวข้อง จำนวน 22 แห่ง ดังนี้
 - 3.1 ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยรังสิต
 - 3.2 ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม จังหวัดปทุมธานี
 - 3.3 สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยรังสิต
 - 3.4 สถาบันวิจัย มหาวิทยาลัยรังสิต
 - 3.5 ผศ.ดร.นฤพนธ์ ไชยยศ
 - 3.6 คณะบดีคณะอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการ
 - 3.7 นายอำเภอเมืองปทุมธานี
 - 3.8 นายอำเภอเมืองสามโคก
 - 3.9 กลุ่มวิจัยวัดศาลาแดง (อ.บุษบา)

- 3.10 กลุ่มวิจัยวัดเขียนเขต (คุณรุสรัตน์)
- 3.11 อ.ทัศนาวดี (คณะอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการ)
- 3.12 มุลณีธิประไพ
- 3.13 ผศ.เอกรัตน์ วงจรัส (หัวหน้าโครงการปริญญาโท)
- 3.14 ผศ.ดร.ชัยยศ อิชฎีวรพันธุ์
- 3.15 อ.สมเกียรติ รุ่งเรืองวิริยะ ผอ.สำนักงานประชาสัมพันธ์
- 3.16 ชุมชนชาวบางโพธิ์เหนือ อ.สามโคก จ.ปทุมธานี
- 3.17 คณะบดีคณะศิลปกรรม
- 3.18 รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะศิลปกรรม
- 3.19 รองคณบดีฝ่ายบริหาร คณะศิลปกรรม
- 3.20 รองคณบดีฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา คณะศิลปกรรม
- 3.21 อ.ชัยวัฒน์ ตันติยมาศ
- 3.22 ผศ.ดร.อิฐฤทธิ์ เจริญทรัพย์

4. จัดทำป้ายชื่ออธิบายส่วนที่สำคัญ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษประจำตัวผลิตภัณฑ์ ดังนี้

- 4.1 ห้องรับแขก
- 4.2 ห้องนอน
- 4.3 ห้องครัว
- 4.4 เครื่องมือและอุปกรณ์ในการทำนา
- 4.5 เครื่องมือและอุปกรณ์ในการปักผ้า

ห้องรับแขก (Living room)

1. เสื่อ (Reed Mat)

สานด้วยต้นกกหรือใบเตย ใช้สำหรับปูให้แขกนั่ง มีหลายขนาด

A mat woven from reed plant or a screw pine of the genus pandanus.

The mat is used to welcome guests to sit down. There are many sizes of mat.

2. เชี่ยนหมาก (Bowl)

สำหรับใส่หมากพลู ไว้ต้อนรับแขก เชี่ยนหมากประกอบไปด้วย ที่ใส่ปูน , ใส่พลู , ที่ค้ำหมาก ใส่หมาก ใส่ยาสูบ ทำจากวัสดุหลายชนิด เช่น ไม้ทองเหลือง อลูมิเนียม

A bowl containing betel leaves and Areca nuts ready for chewing (like chewing gum) Many kinds of material can be used to make the bowl , such as wood, brass aluminium. The bowl set is to welcome guests

3. กาน้ำชา (Tea Pot)

ใช้สำหรับใส่น้ำร้อนไว้ต้อนรับแขก ประกอบด้วยตัวกา และที่ใส่กาบนวม , ถ้วยน้ำชาพร้อมที่รอง

Tea pot is used to hot tea. The pot is in the container lined with soft cloth. The tea set includes tea pot and the cup set.

4. กระโถน (Spittoon)

ใช้สำหรับใส่ขี้เถ้าและเศษผง มีหลายขนาด ทำจากดินเผาหรือโลหะ

Spittoon is a small litter bin. It is made of either metal or baked clay.

ของใช้ห้องนอน (Bed Room)

1. เสื่อ (Reed Mat)

สานด้วยต้นกกหรือใบเตย ใช้สำหรับปูนอน มีหลายขนาด

A mat woven from reed plan or plant or a screw pine of the genus pandanus. The mat is used to welcome guests to sit down. There are many size of mat.

2. หมอน (Pillow)

มีหลายชนิดส่วนมากภายในยัดด้วยนุ่น ภายนอกเย็บด้วยผ้า บางชนิดทำจากไม้

There are many kind of pillow. It mostly fills up with kapok or cotton in a cloth bag. Some pillows are made by wood.

3. มุ้ง (Mosquitoes net)

ใช้กางกันยุงและแมลง ทำจากผ้าเย็บเป็นทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า

The reetrngulas net is made of cloth for prevention of mosquitoes.

4. หีบใส่ของ (Trunk)

หีบใส่ของทำจากวัสดุหลายชนิด เช่น หวาย , ไม้ , โลหะ ใช้สำหรับใส่เสื้อผ้า และของสำคัญ สามารถขนย้ายได้สะดวก

Trunk can be made of rattan, wood or metal. It is used to cantain clothes and valuable things.

ของใช้ในครัว (Kitchen utensils)

1. เตาฟืน หรือ เตาผิง (wood - fired Stove)

มีลักษณะครึ่งวงกลมใช้ฟืนเป็นเชื้อเพลิงในการหุงต้มอาหาร ทำด้วยดิน

The stove is half - circle shape. It was designed to use wood as the fuel. It is made of baked clay.

2. หม้อหุงข้าวดินเผา (Baked - clay rice cooker)

มีลักษณะทรงกลมปากบาน ใช้หุงข้าว ต้มแกง โดยทั่วๆ ไป มี 3 ขนาด ขนาดใหญ่ ใช้หุงข้าว ขนาดกลางใช้ทำหม้อแกง ขนาดเล็กใช้ต้มผัก ทำจากดิน

The cooker is a round - shaped clay pot with widen mouth. There are 3 sizes, the big one is to cook rice, the medium one is to cook soup, and the small one is for vegetable cooking.

3. หม้อแกง (Curry pot)

มีลักษณะทรงกลม และมีหูสำหรับมือจับ 2 หู เพื่อเพิ่มความสะดวกในการจับยกขึ้น

The pot is a round - shaped pot with 2 handle loops.

4. กาต้มน้ำ (Hot water pot)

มีลักษณะทรงกลมและมีหูสำหรับจับหิ้ว อยู่ด้านบน เพื่อสะดวกในการจับและการรินน้ำ

The pot is round shape with handle above.

5. เสวียน (Savien or Pot Mat)

มีลักษณะเป็นวงกลม ทำด้วยฟางข้าวหรือตอกไม้ไผ่ ผูกมัดเป็น
เปลาะ ใช้สำหรับวางก้นหม้อข้าวหรือหม้อแกง

A small round mat made of hay or bamboo. It is used
to place under hot pot

6. กะลากันมด (Anti – ant coconut shell)

ใช้แขวนอาหารเป็นเครื่องมือป้องกันมดที่จะลงมากินอาหาร ทำ
ด้วยแขนงไม้ไผ่และกะลา

It is used to hang food in order to prevent ants coming to
eat food. It is made of bamboo and coconut shell.

7. กระต่ายขูดมะพร้าว (Coconut grating tool)

ลักษณะเป็นไม้แกะสลักเป็นรูปกระต่าย หรือรูปสัตว์ต่างๆ ใช้ขูด
มะพร้าว สำหรับทำอาหาร

The craft wood made look liked rabbit or other animal is
used to grind the coconut for food.

8. กระจ่ำ หรือ จวัก (Kraja or Jawak)

ใช้สำหรับตักข้าว ตักแกง ตักขนม ทำด้วยไม้และกะลามะพร้าว

Kraja or jawak is a large spoon for dishing out rice , soup,
or dessert. It is made of wood or coconut shell.

9. กระชอน (Krachon)

ใช้กรองกะทิ สำหรับทำแกง และขนม เป็นงานจักสานทำด้วยไม้ไผ่

Krachon is a strainer used to filter coconut milk for cooking. The strainer is a woven work of bamboo.

10. กระบะกั๊บน้ำ (Food tray)

ใช้สำหรับเก็บอาหารป้องกันแมลงและฝุ่นละออง ทำจากไม้

A tray to keep food from insects and dust.

ไถ (Plow)

ไถนาประกอบด้วยไม้ 2 อัน คือ คันชัก กับคันถ่อ ซึ่งทำจากไม้ประดู่ซึ่งมีความแข็งแรง และเหนียว โดยใช้เทียมควายในการไถนา

14

A plow is used to push and turn the soil over for preparing soil to grow rice. It consists of 2 pieces of wood ; a handle and a pull bar. Pterocarpus wood is always used due to its strength. The plow is pulled by a cattle to work in the paddy field.

คราด (Harrow)

คราดแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือคราดคู่ หมายถึงใช้ควายเทียม 2 ตัว และคราดเดี่ยว ใช้ควายเทียมตัวเดียว ประโยชน์ในการทำนา เพื่อย่อยดินหรือตัดดินให้แตกละเอียดเพื่อกล้าหญ้าและวัชพืชเพื่อ

15

สควกในการทำนาต่อไป

There are 2 types of harrow; a harrow and a pair of harrow. A single harrow is pulled by one cattle while two cattles pull a pair of harrow. The harrow is used to break down the soil into smaller size in prepassing the soil for growing rice.

เลื่อน (Sled)

เป็นพาหนะชนิดหนึ่งไม่มีล้อ และมีขนาดเล็กทำด้วยไม้ไผ่ปลาย
ไม่มีแอกคล้องขมะตึยมีว้าวหรือควายเลื่อนใช้บรรทุกข้าวเปลือก
สามารถลากไปบนเลนหรือโคลนโดยไม่ติดหล่ม

๑๒

A kind of vehicle which has no wheel . It is small and
made of bamboo. There is a yoke at front for the cattle to
pull the sled. Sled is used to carry rice grains over mud.

ระหัดวิดน้ำ หรือ ระหัดชักมวย (Water wheel)

ระหัดวิดน้ำเป็นเครื่องมือสำหรับวิดน้ำเข้านา หรือวิดน้ำจากบ่อ
เพื่อชลประทาน

A Waterwheel is a wooden machine to pump or suck
water from canal or river into the paddy field. It is also of
tenly used to pump the water out of the fish pond for
harvesting the fish

ถังไม้ (Wood Container)

เป็นถังวงข้าวสำหรับชั่งของของชาวนา ขนาดของถังมีด้วยกัน 2 ขนาด คือ ขนาดใหญ่มีความจุ 20 ลิตร และขนาดเล็กมีความจุ 10 ลิตร

A wood container is for the farmer to measure the amount of rice. It has normally 2 sizes ; 20 liters and 10 liters.

18

ตาแฮกไม้คาน (Sarrake Maikarn)

ประกอบด้วยไม้คานและหวายที่ทำเป็นตาแฮกใช้หาบกระแจะหรือกระบุง เพื่อหาบของไปขาย หรือไปซื้อของ ของชาวชนบทที่อยู่ใกล้ตลาด

“Sarrake Maikarn “ is a carrying ame made of ratten and a frame wooden pole for carrying loads across the shoulder. It is used to carry things for sale.

สัด (Sud)

เป็นกระบุงชนิดหนึ่ง แต่มีขนาดเล็กลงมามีความจุ 20 ลิตร กระบุงชนิดนี้

เรียกว่า “สัด” ประโยชน์ใช้ในการตวงข้าวขาย

“Sud” is a kind of utensils as a unit of 20 litres by volume. “Sud” is made like a closely woven bamboo basket. It is used to measure the amount of rice for sale.

กระบุงปากบาน (Wide - mouth bamboo basket)

เป็นกระบุงที่คนจีนใช้ในการขนข้าว เช่นแบกข้าวลงเรือ หรือแบกจากเรือขึ้น

โรงสี

A wide - mouth bamboo basket is formerly used by Chinese. They are often used to carry rice to the boat and from the boat to the rice mill.

กระด้ง (Winnowing - Basket)

กระด้งใช้ในการคัดข้าว , ตากข้าว , เมล็ดพืชและประเภทอาหารต่างๆ เช่น ถั่วลันเตา ,
ปลาเค็ม เป็นต้น

A winnowing basket is used to screen or clean or dry rice grain and other
kinds of food such as dried banana, salted fish.

๒ กระบุง (Woven bamboo basket)

กระบุงขาวนาใช้แบกสิ่งของต่างๆ เช่น ข้าวเปลือก ข้าวสาร หรือเอาชั้นยาทั้งข้างนอก
ข้างในก็สามารถใช้ตักน้ำได้

A woven bamboo basket is used to carry things. Normally, it is about a foot high
and formerly used as a measure of the amount of rice grain. If the basket is
painted by resin, it can be used to carry water.

ลอบ (Lob)

ลอบเป็นเครื่องมือตกปลา ทำด้วยไม้ไผ่ ด้านหน้าเป็นปาก มีงา
 สานเป็นกรวย ตรงกลางก็มีงาสานเช่นกัน ส่วนหางก็สานทำเป็นฝา
 ปิด – เปิด เพื่อเทปลาออก

21

“ Lob ” is a fish trap made of rattan or bamboo. There is
 a woven bamboo like cone shape on top of the round body .

The bottom of

“ Lob ” is designed to have a closing cap in order to
 reopen for taking the fish.

ลอบยืน (Standing - Lob)

เป็นลอบปักปลาชนิดหนึ่ง ทำด้วยไม้เหลาเป็นซี่ ถัดติดกับโครงไม้ ภายในส่วนบนรวมมัดติดกันคล้ายอุก ด้านหน้ามีงาเป็นช่องเพื่อให้ปลาเข้า การดักลอบชนิดนี้ ต้องหันหน้าลอบตามน้ำ เพื่อปลาที่ว่ายทวนน้ำเข้าติดลอบ หรืออาจจะปักโดยวางไว้ตามทางน้ำไหล หรือปักประกอบกับฝือกก็ได้ การดักตั้งลอบไว้บนพื้นดิน คล้ายการยืนบนพื้นดิน จึงเรียกลอบชนิดนี้ว่าลอบยืน

“Standing -Lob” is another kind of “Lob” made of bamboo. The bamboo is woven with a wooden pole. It is tied up at the top like topknot, and there are barbs inside. When it is used, the front part must be in the direction of downstream. If it is installed on the ground, it looks like standing lob as its name.

กรบ (Krob)

กรบเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่ใช้แทงปลาขนาดใหญ่มีลักษณะคล้ายฉมวก มือถือเป็นด้ามไม้เนื้อแข็งเหล็กปลายแหลมที่เป็นส่วนแทงปลา อาจมี 3 แฉก 5 แฉก และ 7 แฉกก็ได้

“Krob” is a spear – like tool to stab a big fish. The handle is made of hard wood, and the metal part is prong - like shape.

ลันตกปลาไหล (Lun)

เป็นเครื่องมือใช้สำหรับตกปลาไหล ทำด้วยกระบอกไม้ไผ่ มีความยาว 3 - 4 ปล้อง โดยภายในทะลุช่องให้ยาวถึงกัน แล้วเจาะรูที่ปล้องสุดท้ายที่ใส่เหยื่อล่อให้ปลาไหลเข้าลัน

“Lun” is a fish trap designed for eels. It is made of 3 – 4 segments length of bamboo, and each segment is reamed through. The last segment of the bamboo is curved inside for placing bait.

ไซ (Sai)

ไซมีลักษณะคล้ายลอบ แต่เล็กกว่าและยาวกว่า สานด้วยไม้ไผ่ ใส่งาตรงกลางสองอันส่วนกันคนละทาง คือใส่งาไปทางกันอันหนึ่งและใส่งาไปทางปากอันหนึ่ง ใส่งาถูกกึ่งถูกปลาที่ว่ายตามน้ำ หรือว่ายทวนน้ำ ก็จะเข้าไ้ทั้งสองทาง

24

“ Sai ” is another kind of fish trap likes “ Lob ” but smaller and longer. It is also made of bamboo with two barbs converted to each other at the middle. “ Sai ” is used to trap shrimps and small fishes.

“ เหล็กแทงปลาไหล หรือ ช้อน ”

เป็นเครื่องมือสำหรับแทงปลาไหลในดิน เตะ ตามชายบ่อ หรือ
หนองน้ำ เพื่อบำปลามา

“ Fishing fork ”

Fishing fork is made of steel. It is used to catch eels
in the mud along canals or swamp.

งู หรือ อู

ใช้ดักปลาไหล โดยใช้เหยื่อล่อไว้ด้านในทางเข้า ด้านล่างทำเป็นรูกลมแล้วสานงาปลายเรียวไว้ด้านใน เมื่อปลาไหลได้กลิ่นเหยื่อจะเลื้อยเข้าไป แล้วกลีบออกมาไม่ได้เพราะติดงาที่สานดักไว้ภายใน

26

“JOO” OR “E-JOO”

It is used to trap eel. Bait is placed inside. The entrance for such eels is made to be a hole and placed ‘nga’ (tapered-shaped bamboo stick) inside. When eel smells such baits, it will crawl into the entrance but cannot come out because of the ‘nga’.

ตุ๋วงหนู (Duang - Nu)

ตุ๋วงหนูเป็นเครื่องมือใช้สำหรับดักหนูในฤดูหลังการเก็บเกี่ยว
ในช่วงนี้มีหนูแพร่พันธุ์มากที่สุด โดยจะกินเมล็ดข้าวเปลือกในทุ่ง
นา ทำให้เกิดความเสียหายเป็นอย่างมาก ดังนั้นจึงคิดทำเครื่องมือ
สำหรับดักหนูซึ่งเรียกว่าตุ๋วง หรือ “ ตุ๋วงหนู ”

“ Duang - Nu ” is a rat trap . It is used after harvesting
period which is the season of the highest growing number
of rats. Rats eat and destroy paddy. “ Duang - Nu ” is
invented as a rat trap.

เพนียด

ใช้ตกนกเขา ซึ่งมีตัวล่ออยู่ในกรง ด้านหน้ากรงจะเป็นที่ตกนก เมื่อ
นกเขามาเกาะโครงไม้ด้านหน้า ก็จะทำให้สลักไม้หลุด แล้วก็จะครอบตัวนก
เอาไว้

28

PANAED

It is used to trap birds. Bait is placed inside the cage where the trap
is at front when the bird gets in and perches the stick, the bolt will work and
the trap then covers the bird.

“ แห่ ”

เป็นเครื่องมือจับปลาชนิดหนึ่ง ด้านล่างถ่วงด้วยตะกั่ว แล้วผูกชายให้เป็นถุงด้วยเชือก เรียกว่าตีนแห หรือปากแห ด้านบนผูกด้วยเชือกการจับปลาโดยใช้แหนี้เรียกว่า แห่ขึงแห หรือทอดแห

29

“ Fishnet ”

Fishnet is a fishing tool made of twine string. The bottom of fishnet is loaded by a series of leaded weight The top of fishnet is tied up with rope.

The fishnet is thrown or casted over the water where the fisher are expected there.

“ สวิง ”

สวิง เป็นเครื่องมือจับปลาชนิดหนึ่งมีหลายลักษณะตามประกอบโดยท่อนไม้
สอย เช่นการช้อน , การตัก , การร่อน ซึ่งประกอบไปด้วย ตัวสวิง
เป็นด้ายถัก และโคลงสวิง ทำด้วยไม้ และไม้ไผ่

30

“ Swing ”

A hand net is used to catch fishes. There are many configurations
depending on how to use it; to scoop it or to dip it up, or to push
it. The hand net is made of twined string, but the structure is made of
wood or bamboo.

ตะข่อง (Takong)

ตะข่องใช้ประโยชน์ในการจับปลา เป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่ทำ
เป็นในการรอกจับปลา ทำจากไม้ไผ่ เวลาใช้งาน ใช้คาตเอา
เวลาออกไปตกปลา ลุ่มปลา ยกยอ เป็นต้น

“Takong” is made of woven bamboo. It is used to catch
fish or hold fish in the paddy field

“Takong” is carried along by the farmers for fishing.

5. ทะเบียนผลิตภัณฑ์พืชรากพื้นบ้าน วัดบางหลวง อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี
กำหนดหมายเลขประเภทของผลิตภัณฑ์

หมายเลข 1	ผลิตภัณฑ์ในห้องรับแขก
หมายเลข 2	ผลิตภัณฑ์ในห้องนอน
หมายเลข 3	ผลิตภัณฑ์ในห้องครัว
หมายเลข 4	เครื่องมือในการเกษตร
หมายเลข 5	เครื่องมือตัดสัตว์
หมายเลข 6	เครื่องมือทำขนม
หมายเลข 7	ของใช้ทั่วไป
หมายเลข 8	(สำรอง)
หมายเลข 9	(สำรอง)
หมายเลข 10	(สำรอง)
หมายเลข 11	ผลงานออกแบบศูนย์พัฒนาผลิตภัณฑ์ไทย

ทะเบียนประจำผลิตภัณฑ์

ห้องรับแขก (หมายเลข 1)

ลำดับที่	ชื่อผลิตภัณฑ์	หมายเลข
1	เทียนหอม	2549/1/1
2	เสื่อ	2549/1/2
3	ชุดน้ำชา	2549/1/3
4	หมอนน้ำ	2549/1/4
5	ตะบวยตักน้ำ	2549/1/5
6	เขาสัตว์	2549/1/6
7	หมวก	2549/1/7
8	รูปภาพพระพุทธเจ้า	2549/1/8

ห้องนอน (หมายเลข 2)

ลำดับที่	ชื่อผลิตภัณฑ์	หมายเลข
1	เสื่อเตย	2549/2/1
2	หมอนาง	2549/2/2
3	มุ้ง	2549/2/3
4	ผ้าห่ม	2549/2/4
5	หมอน	2549/2/5
6	กระดานชนวน	2549/2/6
7	หีบไม้ใหญ่	2549/2/7
8	หีบไม้เล็ก	2549/2/8

ห้องครัว (หมายเลข 3)

ลำดับที่	ชื่อผลิตภัณฑ์	หมายเลข
1	เตาแก๊ส	2549/3/1
2	หม้อแกง	2549/3/2
3	หม้อข้าว	2549/3/3
4	กระบะกับข้าว	2549/3/4
5	กระต่ายขูดมะพร้าว	2549/3/5
6	ครก	2549/3/6
7	กาต้มน้ำ	2549/3/7
8	เขียง	2549/3/8
9	แม่สีไฟ	2549/3/9
10	กะลาแก้มด	2549/3/10
11	ถ้วยใส่แกง	2549/3/11
12	จานใส่ข้าว	2549/3/12

เครื่องมือในการเกษตร (หมายเลข 4)

ลำดับที่	ชื่อผลิตภัณฑ์	หมายเลข
1	คันไถ	2549/4/1
2	คราด	2549/4/2
3	เลื่อย	2549/4/3
4	สีผัด	2549/4/4
5	ครกตำข้าว	2549/4/5
6	คันฉวย	2549/4/6
7	ถังใส่ข้าว	2549/4/7
8	กระบุงใส่ข้าว	2549/4/8
9	ระหัดวิดน้ำ	2549/4/9
10	ลานนรกก-ไม้คาน-กระจาด	2549/4/10
11	กระด้ง	2549/4/11

เครื่องมือตัดสัตว์ (หมายเลข 5)

ลำดับที่	ชื่อผลิตภัณฑ์	หมายเลข
1	ลอบ	2549/5/1
2	ลอบยื่น	2549/5/2
3	เพนียดัดกนก	2549/5/3
4	ไต้	2549/5/4
5	สันดักปลาไหล	2549/5/5
6	สุม	2549/5/6
7	แห	2549/5/7
8	สวิง	2549/5/8
9	อีจู้	2549/5/9
10	แ้วดักหนู	2549/5/10
11	ครบ	2549/5/11

เครื่องมือทำขนม (หมายเลข 6)

ลำดับที่	ชื่อผลิตภัณฑ์	หมายเลข
1	เตา	2549/6/1
2	หม้อน้ำ	2549/6/2
3	หวดนึ่งข้าวเหนียว	2549/6/3
4	เตาขนมครก	2549/6/4
5	เครื่องทำลอดช่อง	2549/6/5
6	ไม้	2549/6/6
7	อ่างใส่แป้งหอม	2549/6/7

ของใช้ทั่ว ๆ ไป (หมายเลข 7)

ลำดับที่	ชื่อผลิตภัณฑ์	หมายเลข
1	ตะเกียงเจ้าพายุ	2549/7/1
2	ตะเกียงปิยะ	2549/7/2
3	งอบ	2549/7/3
4	กุยเล้ง	2549/7/4

ผลงานออกแบบศูนย์พัฒนาผลิตภัณฑ์ไทย (หมายเลข 11)

ลำดับที่	ชื่อผลิตภัณฑ์	หมายเลข
1	รองเท้าแตะ (แนวคิดจากการพับใบตอง)	2549/11/1
2	บรรจุภัณฑ์ขวดสุราไทย (แนวคิดจากการมัดข้าวต้ม)	2549/11/2
3	ที่บดพริกไทย (แนวคิดมาจากครก)	2549/11/3
4	ตะเกียงน้ำมันหอม (แนวคิดมาจากตะเกียงหลอด)	2549/11/4
5	ที่บดเครื่องปรุง (แนวคิดมาจาก杵)	2549/11/5
6	โคมไฟ (แนวคิดมาจากพัด)	2549/11/6
7	ที่นึ่ง (แนวคิดมาจากการเข้าหน้าไม้)	2549/11/7
8	เก้าอี้ทำวแซน (แนวคิดมาจากฉ่อง)	2549/11/8
9	ที่นึ่ง (แนวคิดมาจากชิง)	2549/11/9
10	ที่นึ่ง (แนวคิดมาจากลอบ)	2549/11/10
11	ที่นึ่ง (แนวคิดมาจากกระบุง)	2549/11/11
12	ที่นึ่ง (แนวคิดมาจากกรบ)	2549/11/12

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

พิพิธภัณฑ์ไทยในศตวรรษใหม่

รศ.ศรีศักดิ์ วลัยโกโธม เสนอประเด็นที่สำคัญ 3 ประการคือ

1. พิพิธภัณฑ์ในยุคใหม่เป็นการเคลื่อนไปหาทางวัฒนธรรมที่มีมาก่อนศตวรรษใหม่ และเพิ่มขึ้นในช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20
2. พิพิธภัณฑ์เป็นเรื่องของการศึกษานอกระบบ ที่จะช่วยในการฟื้นฟูระบบการศึกษาภายในประเทศ
3. พิพิธภัณฑ์ในศตวรรษใหม่ จำเป็นต้องเปลี่ยนแนวคิดวิถีชีวิต และเริ่มต้นด้วยการมองหาการจัดการแสดงออกอย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นต้องใช้ความรู้ในท้องถิ่นเป็นหัวใจ การจัดแสดงไม่ใช่การนำเอาสิ่งของมาตั้งแสดงเท่านั้น ต้องเน้นการสื่อความหมายให้ได้

คุณเชิงพาน วรรางกูร ให้ความเห็นว่าพิพิธภัณฑ์ของกลุ่มศิลปากรนั้น ยังไม่มีการเปลี่ยนแปลงและมีความรู้สึกว่าเป็นพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาตินั้น เป็นพิพิธภัณฑ์ที่ตายซาก ซึ่งเป็นสิ่งที่บุคคลส่วนใหญ่กล่าวถึงในลักษณะนี้ ถ้าจะพูดกันถึงมิติใหม่ ก็มีความเห็นว่าพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติยังอยู่ในมิติเดิม

พิพิธภัณฑ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่นองค์ความรู้จากเส้นทอ คุณประภัสสร โพธิ์สีทอง ได้กล่าวในเรื่องพิพิธภัณฑ์ว่า เป็นเรื่องที่น่าเสียดายอย่างยิ่ง ถ้าจะดู collection ผ้าพื้นเมืองของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เราอาจจะดูได้จากอเมริกา, ฝรั่งเศส และออสเตรเลีย

อาจารย์โกมล พิณพันธ์ ได้นำมาพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเกี่ยวกับผ้า ตั้งอยู่ในอำเภอคลองจังหวัดแพร่ ซึ่งได้จัดส่วนแสดงที่สำคัญ ดังนี้

1. การจัดแสดงจิตรกรรมเวียงต้า มีลักษณะพิเศษคือเขียนบนไม้ ซึ่งจะมีไม้มากในล้านนา ในไม้แต่ละชิ้นจะติดต่อกันเป็นชิ้นเล็กๆ และเป็นท่อนที่ช่างเขียนเป็นตระกูลเดียวกันกับวัดภูมินทร์ จังหวัดน่าน

2. การจัดแสดงเป็นหุ่นตัวเล็กๆ จัดนำเสนอวิวัฒนาการการแต่งกายของคนท้องถิ่น
3. การจัดแสดงการลอกเลียนแบบลายผ้าโบราณที่ไม่สามารถทำขึ้นมาใหม่ได้

พิพิธภัณฑ์ชุมชน และกลุ่มชาติพันธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ พระครูเมตตา คุณาภรณ์
ได้รวบรวมจัดแสดงของใช้ของชาวภูไทท้องถิ่น อาทิ

1. วัตถุโบราณ หม้อ, ไห, กลอง, เครื่องจักสาน และตุ๊กตัก้น้ำ
2. ผ้าพื้นเมืองโบราณภาคอีสาน
3. เครื่องดนตรีโปงลาง
4. เงินตราสมัยโบราณ
5. คันทวย, หน้าบัน, พระเครื่อง และพระพุทธรูป

คุณพลวัฒน์ ประพัฒน์ทอง ได้กล่าวถึงการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ของมหาวิทยาลัย
หัวเจียวในส่วนที่สำคัญดังนี้

1. การจัดแสดงด้วย-ขามโบราณ
2. การจัดแสดงเกี่ยวกับเรื่องการค้าขาย
3. การจัดแสดงเกี่ยวกับงานศิลปกรรม
4. การจัดแสดงของใช้ในชุมชน ชาวจังหวัดสมุทรปราการ

การพัฒนาพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นในประเทศไทย

รศ.ศรีศักดิ์ วลัยโกโธม กล่าวว่าการพัฒนาพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นในประเทศไทย สำคัญในเรื่องพิพิธภัณฑ์ หรือความต้องการที่จะมีของเก่า เป็นสำนึกของมนุษยชาติทุกคน เป็นสำนึกในอดีตที่มนุษย์ปรารถนาที่จะรู้จักตัวเอง และเป็นสำนึกทางประวัติศาสตร์ที่แสดงศักยภาพหลายๆ อย่างของมนุษย์ที่มีความสามารถในการเรียนรู้ รู้จักคิด และเชื่อ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาการ แต่ด้านมนุษย์เรียนรู้แล้วไม่คิดมีแต่เชื่อ จะไม่มีพัฒนาการ สังคมไทยกำลังตกอยู่ในภาวะเช่นนี้ เห็นได้จากหัวใจในการศึกษาของเราที่ให้เรียนรู้ แต่คิดไม่เป็นเพราะรับอิทธิพลตะวันตกมาโดยตลอด เราส่งคนไปเรียนต่างประเทศเป็นจำนวนมาก พอกลับมาคิดไม่เป็น เอาแต่เรียนแบบตามฝรั่ง จากการศึกษาเขาข้างนอกเข้ามาใช้ และเราเชื่อว่ามันเป็นสิ่งที่ถูกต้อง กระบวนการดังกล่าวได้ทำลายสิ่งที่บรรพบุรุษได้สะสมมาเป็นเวลานานหลายศตวรรษ การศึกษาของไทยคือการคิดไม่เป็น

หน้าที่ของพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นไม่เพียงแต่สอนให้คนรู้จักคิดเป็น ทำให้เกิดสติปัญญา เท่านั้น ยังปลูกสำนึกความรักในมาตุภูมิหรือท้องถิ่นอีกด้วย การรวบรวมข้อมูลพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น ไม่ใช่เก็บไว้เฉยๆ จะต้องเก็บเป็นองค์ความรู้เอาไว้ด้วย เพื่อให้คนที่มีสติปัญญา สามารถนำเอา ความรู้นั้นไปพัฒนาวัฒนธรรมให้เหมาะสมต่อไป

ผลงานทางพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน จะนำไปสู่การท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ เวลาที่ทั่วโลกกำลัง ต้องการเปลี่ยนแปลงความรู้ความเข้าใจ และมองการท่องเที่ยว ไม่ได้เน้นที่เศรษฐกิจอย่างเดียว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยทำ แต่มองการท่องเที่ยวคือการให้การศึกษา การแลกเปลี่ยนซึ่งกันและ กัน เมื่อชาวต่างประเทศเข้ามาในท้องถิ่น เขาอยากรู้วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่น ไม่ได้มาดูอะไรใหญ่โตที่สุดในโลก

รศ.ดร.งามพิศ สัตย์สงวน ได้กล่าวถึงวัฒนธรรมในความหมายเชิงประวัติศาสตร์ (Historical) หมายถึง วัฒนธรรมเป็นข้อมูลทางประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นมรดกทางสังคมที่เกิดจากการเรียนรู้และถ่ายทอด จากรุ่นปู่ย่าตายายมาสู่รุ่นลูก หลาน เน้น ไปเรื่อยๆ ดังนั้น การจัดแสดง พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น จึงควรจัดแสดงประวัติความเป็นมาของท้องถิ่นต่างๆ ว่า ชุมชนนั้นๆ มีประวัติ ความเป็นมาอย่างไรตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และแสดงให้เห็นว่าประเพณี พิธีกรรมต่างๆ ตกทอด มาเป็นมรดกทางสังคมได้อย่างไรบ้าง อาจสรุปได้ว่าพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเล็กๆ ควรจัดแสดงให้เห็น ถึงวัฒนธรรม 3 ส่วน คือ

1. วัฒนธรรมด้านเทคโนโลยี และการจัดระเบียบสังคม
2. ด้านระบบความเชื่อ
3. วัฒนธรรมและความต้องการที่จำเป็นของมนุษย์

การจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นระดับชุมชน ควรจัดแสดงในหัวข้อหลักๆ 10 หัวข้อดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและสิ่งแวดล้อม
2. ข้อมูลเกี่ยวกับประชากร
3. ข้อมูลเกี่ยวกับเครือญาติ
4. ประวัติความเป็นมา
5. ข้อมูลเกี่ยวกับวงจรชีวิต 1 ปีของชุมชน
6. ข้อมูลเกี่ยวกับทางสังคม
7. ข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางวัตถุและเทคโนโลยี
8. ประวัติชีวิต

9. ภาษาท้องถิ่นและศิลปะ
10. วัฒนธรรมด้านต่างๆ

รศ.ปราณี วงศ์เทศ ได้กล่าวถึงการจัดพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นด้านพิธีกรรมดังนี้ เป็นที่รับรู้กันดีอยู่แล้วว่า พิธีกรรมมีบทบาทสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์ ความเชื่ออาทรทั้งในระดับมนุษย์ต่อมนุษย์ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม และมนุษย์กับอำนาจเหนือธรรมชาติ ให้สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขได้ พิธีกรรมยังเป็นสื่อสำคัญที่จะถ่ายทอดค่านิยมที่สังคมยกย่อง และจัดปัญหาความเดือดร้อน ถ่ายทอดอุดมคติที่สร้างความเป็นหนึ่งเดียวกันของชุมชนนั้นๆ ให้สืบต่อเนื่องต่อไปอย่างราบรื่นด้วย

การศึกษาทำความเข้าใจพิธีกรรมความเชื่อของมนุษย์ เป็นเรื่องราวที่มีความสำคัญมากที่สุดที่นักมานุษยวิทยาศึกษากันอย่างกว้างขวางในทุกสังคมมาโดยตลอด การบันทึกข้อมูลพิธีกรรมที่สำคัญๆ เช่น พิธีผีบ้านและอื่นๆ ทั้งในกลุ่มชนที่มีพื้นฐานอยู่ในที่ราบ เช่น ชาวไทยดำ มอญ ลาว และผู้คนที่อยู่ในที่สูง เช่น กะเหรี่ยง ข่า ลัวะ ที่อยู่อาศัยในบริเวณประเทศไทย จึงมีความสำคัญและมีความจำเป็นเร่งด่วนก่อนที่จะสายเกินไป เนื่องจากกระแสของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และยากที่จะหลีกเลี่ยงได้ในปัจจุบัน

ผศ.อภิญา บัวสรวง ขอยกตัวอย่างพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นในต่างประเทศ อาทิ

- ประเทศสวีเดน พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นมีลักษณะพิเศษที่สร้างขึ้น จะเป็นลักษณะจำลองของบ้านท้องถิ่นขึ้นมา เก็บวัตถุจากท้องถิ่นขึ้นมาเพื่อการศึกษา และแนวคิดนี้ก็แพร่ขยายไปยังประเทศกลุ่มสแกนดิเนเวีย, ประเทศอังกฤษ และยุโรปได้เป็นวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนชั้นกลาง และชีวิตที่เรียบง่ายในชนบท
- ประเทศสหรัฐอเมริกา พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นจะเป็นเช่นเดียวกับสภาพของเมืองเก่า, ถนนสายเก่า

รูปแบบพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นในต่างประเทศเขามักจะจำลองบ้านของนักประวัติศาสตร์ เช่น คีตกวี นักดนตรี หรือนักประวัติศาสตร์ หรือคนที่มีชื่อเสียง มาจัดแสดงไว้ในรูปแบบของบ้าน

พิพิธภัณฑ์อีกรูปแบบหนึ่งที่เรียกว่าแบบ Folk Life คือวิถีชีวิตของชาวบ้าน ให้ชาวบ้านมีส่วนร่วม เขาจัดจากเป็นบ้านลักษณะ Farmhouse หรือโรงนาเก่าๆ แต่ทำให้อาสาสมัครส่วนหนึ่งแล้วก็ใช้คนท้องถิ่น เช่น อาจจะเป็นคุณยายทำขนมปังในท้องถิ่น เป็นผู้ที่จะแสดงให้เห็นถึงชีวิตเหมือนกับการแสดงละคร แต่ว่าเมื่อมีคนมาแล้วจะได้บรรยายอย่างจริงจัง

อาจารย์วิมลภา ขวัญยืน และคณะ ได้กล่าวถึงการจัดตั้ง การดำเนินการ การจัดการ และการให้บริการ ซึ่งมีกระบวนการที่สำคัญในการจัดทำดังนี้

1. เก็บรวบรวมวัตถุ ข้อมูล
2. จัดทำทะเบียนวัตถุ
3. การจัดนิทรรศการ
4. การเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และให้การศึกษา

รูปแบบการบริหารงานของพิพิธภัณฑ์ต่างๆ

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดม่วง

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดม่วง ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี เป็นวัดที่ตั้งอยู่ริมแม่น้ำแม่กลองฝั่งตะวันตก มีประวัติบอกไว้ในคัมภีร์ใบลานเขียนด้วยอักษรขอมว่า มีอายุอยู่ในปลายสมัยกรุงศรีอยุธยาเมื่อไม่น้อยกว่า 300 ปีมาแล้ว ประชากรส่วนใหญ่ในตำบลบ้านม่วงเป็นชาวมอญที่อยู่ร่วมกับคนไทย คนจีน และคนลาวมาเป็นเวลาช้านาน จนมีความสัมพันธ์กันทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมเป็นอย่างดี พิพิธภัณฑ์ฯ เกิดจากความร่วมมือของวัดม่วง ชาวบ้านม่วงกับมหาวิทยาลัยศิลปากร ที่หวังจะให้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้า เรื่องราวเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา วิถีชีวิต วัฒนธรรมชุมชนท้องถิ่นตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

การจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดม่วง แบ่งเนื้อหาเป็น 5 ส่วนคือ

1. แสดงเรื่องราวเกี่ยวกับความสำคัญของลุ่มน้ำแม่กลองในอดีต
2. แสดงภาพถ่ายที่บอกเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมท้องถิ่น
3. ภูมิปัญญาท้องถิ่น แสดงเอกลักษณ์ของชาวมอญ คือความเป็นผู้ศรัทธาแก่กล้าใน

พระพุทธศาสนา

4. วิถีชาวบ้านม่วง แสดงเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตของชาวบ้าน การทำมาหากิน
5. ชาวบ้านม่วงการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลง แสดงภาพถ่ายเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ ที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตของชุมชน

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจันทวี การจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ แบ่งออกเป็น 6 ส่วน

1. จัดแสดงเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของเมืองพิษณุโลกสมัยก่อนประวัติศาสตร์ และสมัยประวัติศาสตร์ รวมทั้งลักษณะทางกายภาพ สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ และสังคม
2. จัดแสดงของใช้เกี่ยวกับความเชื่อในพุทธศาสนา เช่น พระพุทธรูป, ผ้ายันต์, ของลงอาคม, มีดหมอ ฯลฯ
3. จัดแสดงภาษาและวรรณกรรม มีหนังสือโบราณ หนังสือสมุดไทยดำ, หนังสือสมุดไทยขาว, และหนังสือประเภทต่างๆ
4. จัดแสดงศิลปหัตถกรรม เช่น เครื่องจักสาน, เครื่องเงิน, เครื่องเงิน, เครื่องหวาย, และผ้าทอ เครื่องใช้ทองเหลือง กลุ่มเครื่องมือช่าง, เครื่องใช้การเกษตร, เครื่องดักสัตว์
5. จัดแสดงเครื่องดนตรีและการเล่น เช่น เครื่องดนตรีม้งคละ, ดนตรีเครื่องห้า เป็นต้น
6. วิถีชีวิตและความเป็นอยู่ จำลองเรือนในสำหรับผู้สูงอายุ รวมทั้งอุปกรณ์ในการอยู่ไฟ และครัวไฟ ซึ่งมีเครื่องใช้สำหรับทำครัว สำหรับหุงอาหารในชีวิตประจำวัน

การบริหารและการจัดการโดยอาศัยคนในครอบครัวและจัดจ้างบุคคลภายนอกมาทำหน้าที่ต่างๆ อาทิ

- ฝ่ายวิชาการ
- ฝ่ายข้อมูลและการศึกษา
- ฝ่ายธุรการ
- ฝ่ายสารบรรณ
- ฝ่ายการเงิน

รวมทั้งพนักงานต่างๆ อำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น

- พนักงานต้อนรับ
- พนักงานดูแลสถานที่
- พนักงานทำความสะอาด
- พนักงานรักษาความปลอดภัย

รายได้ - มีผู้บริจาค และร้านค้าจัดจำหน่ายสินค้าที่ระลึกเป็นรายได้สนับสนุน แต่ก็ เป็นรายได้ส่วนน้อย ไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน จำเป็นต้องใช้ทุนทรัพย์ของครอบครัว เข้ามาดำเนินงาน

พิพิธภัณฑสถานพื้นบ้าน ตั้งอยู่บ้านเลขที่ 26/43 ถนนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 6500 โทรศัพท์ 055-258715 เปิดให้ประชาชนและผู้สนใจเข้าชมทุกวัน ยกเว้นวันจันทร์ตั้งแต่เวลา 08.30-16.30 น. โดยไม่คิดมูลค่า ทั้งนี้ในพิพิธภัณฑสถานจะมีผู้รับบริจาค เพื่อให้ผู้เข้าชมได้ร่วมบริจาคทรัพย์ เพื่อช่วยเหลือและสนับสนุน พิพิธภัณฑสถานแห่งนี้ดำรงอยู่ได้นานวัน

มหาวิทยาลัยรังสิต
Rangsit University

บทที่ 3

กิจกรรมที่พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านได้ดำเนินการ

การบริหารงานพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน นอกจากการจัดแสดงของใช้ต่างๆ ในอดีตตามสภาพการใช้งานจริง ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ความรู้ทางสังคม หรือทางประวัติศาสตร์ซึ่งยากต่อการเข้าใจ หรือการนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับปัจจุบันได้อย่างไร ส่วนมากจะมองกันในแง่ของเก่าและความแปลกประหลาด บางคนก็ไม่สนใจกลายเป็นสิ่งของที่ไร้ประโยชน์ไป

การจัดกิจกรรม ก็เป็นอีกหนทางหนึ่งที่แสดงถึงการเชื่อมโยงวิถีชีวิตเดิมหรือของใช้เดิม เป็นฐานในส่วนของการพัฒนาความคิดได้หลายสาขาวิชา ถ้าผู้สนใจศึกษากันอย่างจริงจัง ก็จะสามารถดึงเอาความรู้และภูมิปัญญาที่บรรพบุรุษได้สะสมมาเป็นเวลานาน การจัดกิจกรรมก็เป็นคำตอบส่วนหนึ่ง ศึกษาพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านแล้วจะได้ประโยชน์อย่างไร ก็สามารถสัมผัสได้อย่างเป็นรูปธรรม

ดังนั้น การจัดกิจกรรมก็เป็นสิ่งจำเป็นในการบริหารพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน เพื่อให้แก่นักเรียน นักศึกษา และกลุ่มบุคคลต่างๆ ของชุมชนมองเห็นความสำคัญของพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน และได้จัดกิจกรรมขึ้นในหลายรูปแบบเพื่อประโยชน์ของชุมชนเป็นสำคัญ

กิจกรรมครั้งที่ 1 นักออกแบบผลิตภัณฑ์ไทย
 วิทยากร ผศ.ทวิศักดิ์ อ่วมน้อย
 ผศ.กิตติสาร วาณิชยานนท์

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา รู้จักผลิตภัณฑ์ไทย
2. ให้นักเรียนรู้จักการพัฒนาผลิตภัณฑ์ไทย
3. ให้นักเรียนรู้จักหลักการออกแบบโดยใช้ผลิตภัณฑ์ไทยเป็นพื้นฐานในด้านความคิด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนจะมองเห็นความสำคัญของผลิตภัณฑ์ไทย
2. นักเรียนจะเห็นความสำคัญในการศึกษาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์ไทย
3. นักเรียนจะช่วยให้การอนุรักษ์ รักษา และพัฒนาผลิตภัณฑ์ไทย

ระยะเวลากิจกรรม

จำนวน 1 วัน (วันเสาร์ที่ 25 กันยายน 2547)

ผู้ร่วมงาน

1. นักเรียนระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา จำนวน 93 คน
2. นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยรังสิต จำนวน 4 คน
3. อาจารย์จากมหาวิทยาลัยรังสิต จำนวน 5 คน
4. ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้มีเกียรติ จำนวน 13 คน

รวม 155 คน

กิจกรรม

ได้แบ่งกลุ่มนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม โดยในแต่ละกลุ่มมีดังนี้

1. ระดับประถมศึกษา 2 คน
2. ระดับมัธยมศึกษา 3 คน
3. นักศึกษาจะเป็นพี่เลี้ยง 1 คน

ซึ่งได้แบ่งนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 7 กลุ่ม

โดยได้เริ่มลำดับกิจกรรม

1. ฟังธรรมะจากพระมหาประสิทธิ์ ฐิติโก ก่อนทำกิจกรรม
2. ฟังการบรรยายแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ไทย
 โดย ผศ.ทวิศักดิ์ อ่วมน้อย และ ผศ.กิตติสาร วาณิชยานนท์

3. พังบรรยายชีวิตความเป็นอยู่ในอดีต
โดย คุณลุงประจวบ หวายโง่ง ผู้ทรงคุณวุฒิประจำท้องถิ่น
4. แบ่งนักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม โดยมีนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยรังสิตคอยให้คำแนะนำ
5. ผลงานการออกแบบของนักเรียน
 - 5.1 ที่แขวนใส่ของจดหมาย ได้แนวความคิดมาจากเสวียนรอกันหม้อ
 - 5.2 ที่ใส่ต้นไม้ ได้แนวความคิดมาจากผ้าจัดตะไมไผ่
 - 5.3 ที่นามคนป่วย ได้แนวความคิดมาจากเลื้อน
6. นักเรียนเพลิดเพลินกับบรรยากาศในพิพิธภัณฑ์
ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวได้ผ่านไปด้วยความเรียบร้อย และการสรุปผลงานของนักเรียนในการออกแบบผลิตภัณฑ์ไทย และข้อเสนอแนะในการทำงานจากวิทยากรในช่วงสุดท้ายของงาน

งบประมาณ

ได้มาจากผู้ร่วมบริจาคค่าเครื่องมือและค่าอาหาร ดังนี้

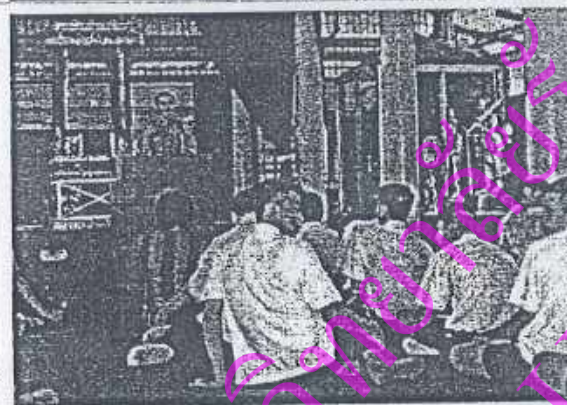
รายรับ

1. สถาบันวิจัยมหาวิทยาลัยรังสิต	1,749	บาท
2. พ.อ.ถวิล กนิษฐดิษฐ์	500	บาท
3. ผ.อ.ธรรมบุญ กนิษฐดิษฐ์	500	บาท
4. อ.สมทรง แสงอรุณ	500	บาท
5. คุณบัณฑิต ขาญคณิต	800	บาท
6. คุณพจนนา ขาวจำ	500	บาท
7. อ.ศิริเพ็ญ ธนันทกิจ	300	บาท
8. ผศ.กิตติสาร วณิชยานนท์	200	บาท
9. อ.พัชรี รัตนพันธ์	200	บาท
10. ผศ.ทวีศักดิ์ อ่วมน้อย	859	บาท
รวม	6,108	บาท

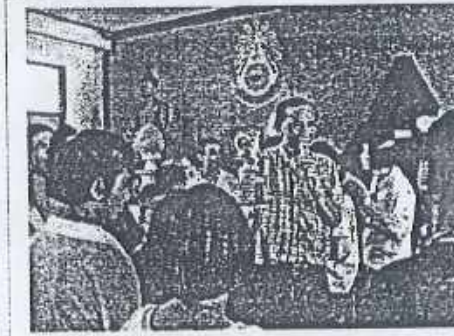
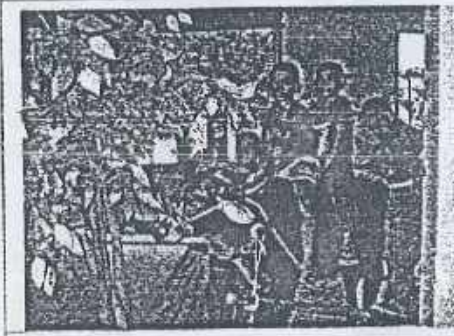
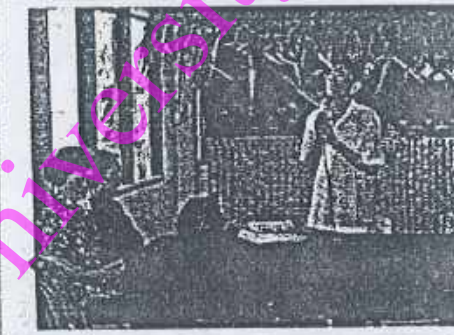
รายจ่าย

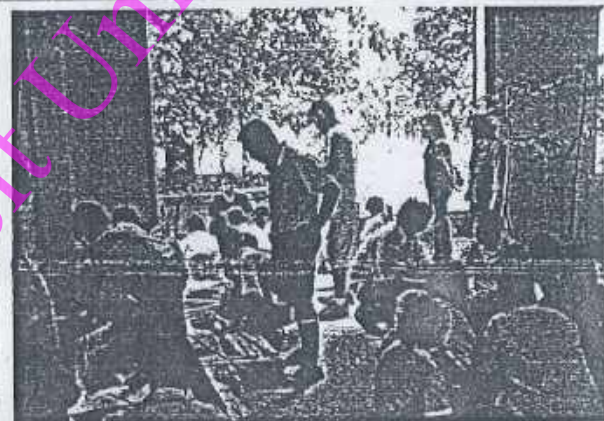
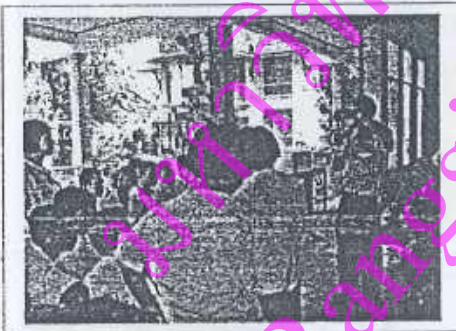
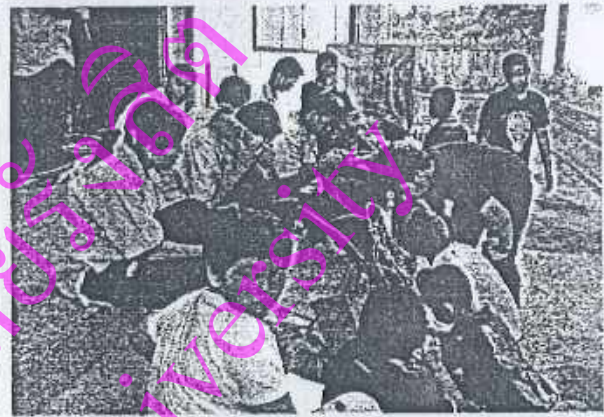
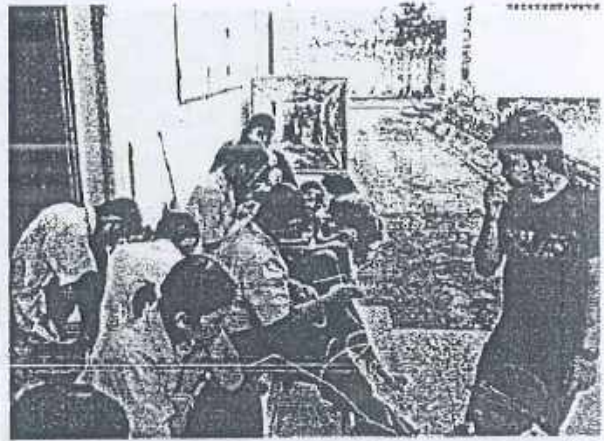
1. ค่าอาหาร	2,286	บาท
2. ค่าเครื่องมือ 15 ชุด	2,822	บาท
รวม	6,108	บาท

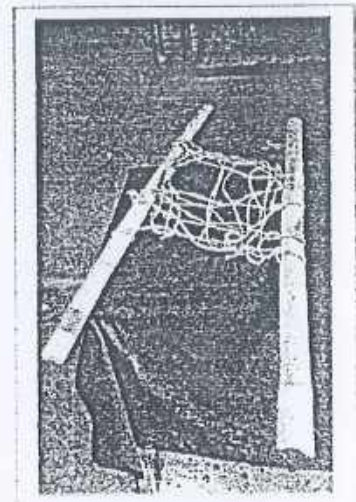
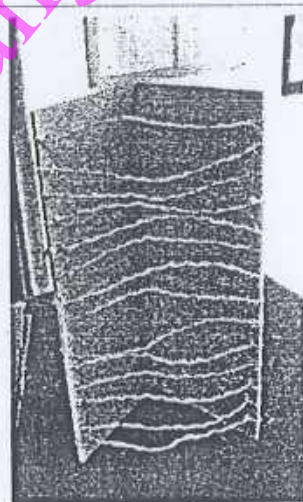
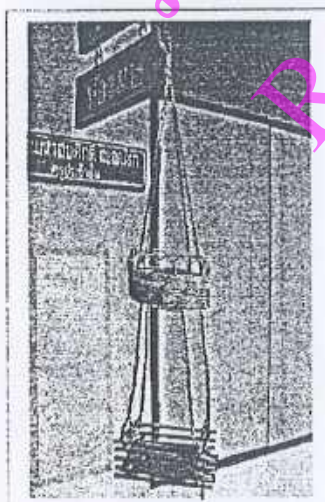
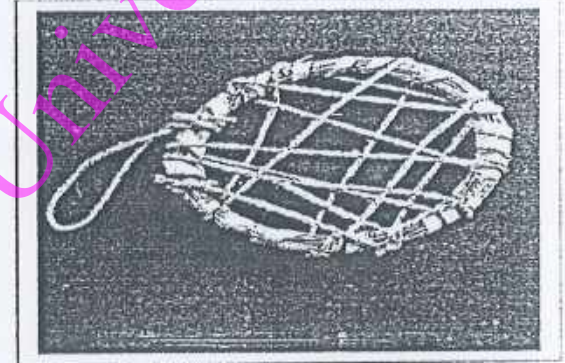
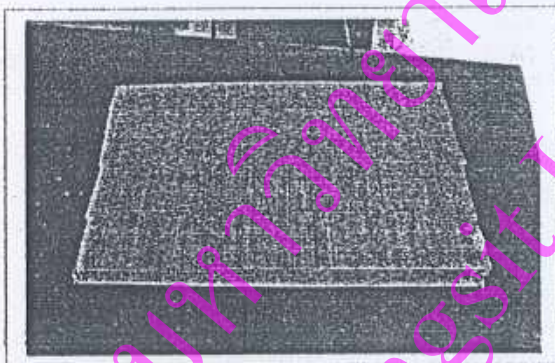
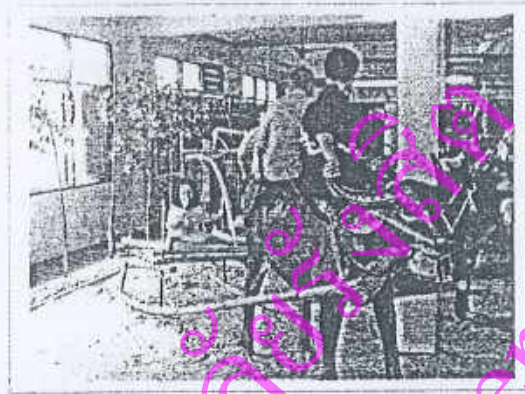
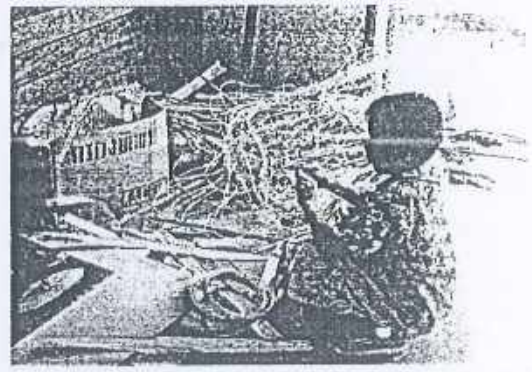
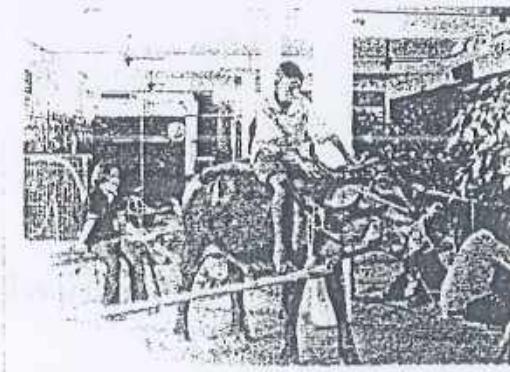
ประมวลภาพกิจกรรมครั้งที่ 1

ออกแบบผลิตภัณฑ์ไทย

**โครงการ
ฝึกอบรมการออกแบบตัวขนม**

หัวหน้าโครงการ	ผศ.ทวีศักดิ์ อ่วมน้อย
ผู้ช่วยโครงการ	ผศ.กิตติสาร วาณิชยานนท์ อาจารย์พัชร รัตนพันธ์
วัตถุประสงค์	เพื่อให้นักเรียน-นักศึกษา และผู้สนใจ ได้มีความรู้ทางด้านการออกแบบ ตัวขนม เพื่อประโยชน์ต่อการเรียนและการประกอบอาชีพ
ผู้เข้าอบรม	นักเรียน – นักศึกษา และผู้สนใจ รุ่นละ 40 คน
ระยะเวลา	1 วัน

กิจกรรมครั้งที่ 2

กิจกรรมการออกแบบตัวขนมคุกกี้ ในวันเสาร์ที่ 19 มีนาคม 2548

วิทยากร

ผศ.ทวีศักดิ์ อ่วมน้อย

ผศ.กิตติสาร วาณิชยานนท์

อ.พัชรวิ รัตนพันธ์

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้ที่สนใจเรื่องการทำขนม เห็นความสำคัญในเรื่องการออกแบบ
2. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้ทดลองออกแบบด้วยตัวเอง
3. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้เห็นความสำคัญในการออกแบบตัวขนม ทั้ง 2 ระบบ คือ
 - 3.1 ผลิตภัณฑ์ในระบบอุตสาหกรรม
 - 3.2 ผลิตภัณฑ์ในระบบครัวเรือน

ระยะเวลากิจกรรม

จำนวน 1 วัน (วันเสาร์ที่ 19 มีนาคม 2548)

การดำเนินงานและการประสานงาน

1. ประสานงานกับคุณพจนา ขาวขำ และคุณสมศรี ชำนาญกิจ เป็นผู้ทำขนมคุกกี้
2. ประสานงานกับวิทยากรทางด้านการออกแบบ
 - 2.1 ผศ.กิตติสาร วาณิชยานนท์
 - 2.2 อ.พัชรวิ รัตนพันธ์
3. ประสานงานกับวิทยากรทางด้านเทคโนโลยีอาหาร
 - 3.1 อ.สุเทพ ชูช่วย

การดำเนินงานเพื่อแจ้งข่าวประชาสัมพันธ์กิจกรรม ได้ทำหนังสือแจ้ง อ.บ.ต. และ อ.บ.จ.

ในพื้นที่ใกล้เคียง จำนวน 12 แห่งคือ

1. อ.บ.ต.บ้านใหม่
2. อ.บ.ต.บางเค็ม
3. อ.บ.ต.บางหลวง
4. อ.บ.ต.บางแขวง

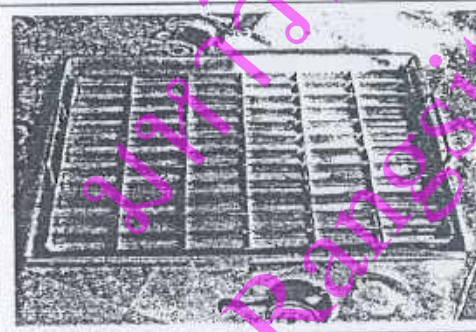
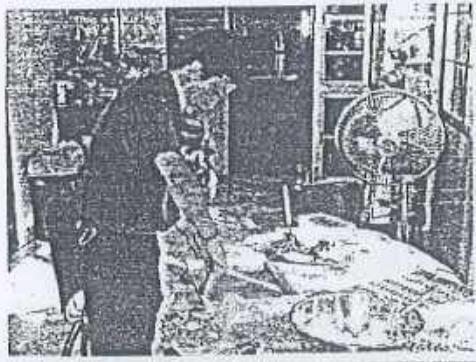
5. อ.บ.ต.บ้านฉาง
6. อ.บ.ต.สามโคก
7. อ.บ.ต.บางเตย
8. เทศบาลตำบลบางหลวง
9. เทศบาลตำบลบางเตย
10. องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี
11. คุณสุธีรัตน์ เจริญพร (ผู้จัดตั้งชุมชนวัดเขียนเขต)
12. คุณนุชบา ประภาสพงศ์ (ผู้จัดตั้งพิพิธภัณฑสถาน)

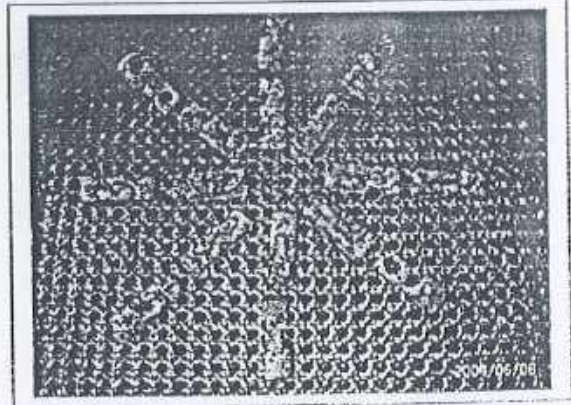
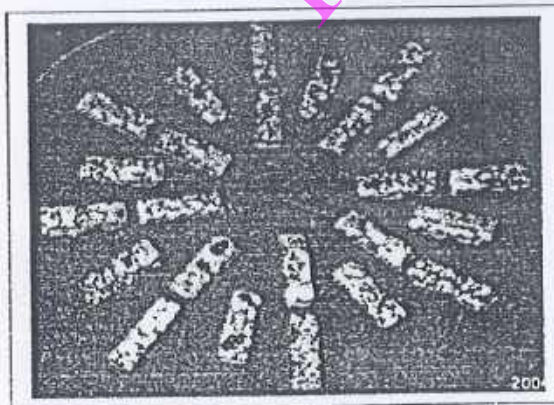
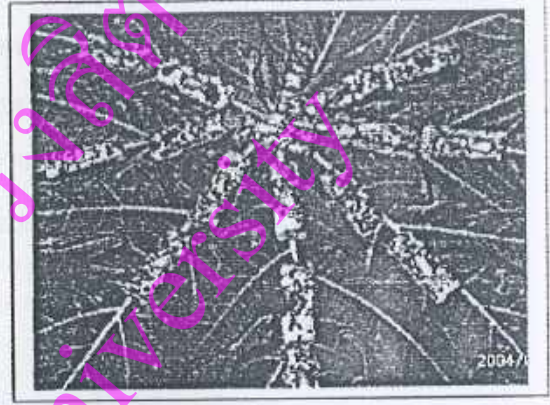
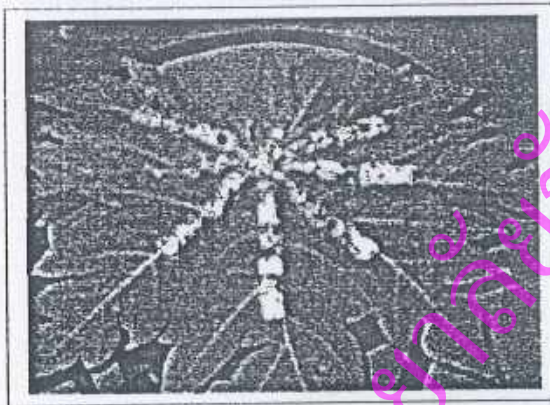
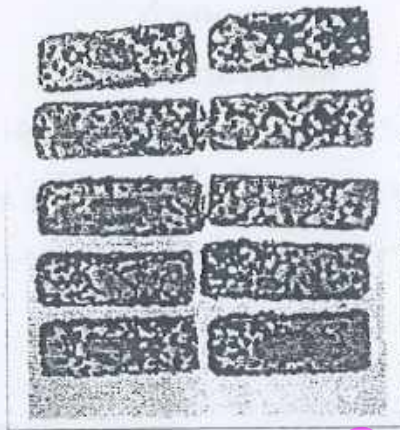
จากการประชาสัมพันธ์ดังกล่าว ไม่มีผู้ใดแจ้งเข้าร่วมกิจกรรมในเวลาที่กำหนด แต่ภายหลังได้มีผู้แจ้งเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 6 คน ในวันที่ 18 มีนาคม 2547 ซึ่งทางพิพิธภัณฑสถานไม่สามารถจัดได้เพราะเวลากระชั้นชิดมาก ดังนั้น กิจกรรมออกแบบชุมชนจึงต้องเลื่อนไปจัดในเวลาที่เหมาะสมในโอกาสต่อไป

จากการที่ไม่มีผู้แจ้งเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว จากการวิเคราะห์อาจเนื่องจากหลายสาเหตุ อาทิ

1. กิจกรรมไม่สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มแม่บ้าน
2. การประสานงานของ อ.บ.ต.ต่างๆ ข้อมูลอาจไม่ถึงกลุ่มแม่บ้าน
3. กิจกรรมการออกแบบตัวชุมชนซึ่งเป็นเรื่องใหม่ บุคคลทั่วไปอาจจะไม่เห็นความสำคัญ

ประมวลภาพกิจกรรมครั้งที่ 2
(การทดลองออกแบบตัวขนม)

กำหนดการ
กิจกรรมเชรามิค
วันเสาร์ที่ 28 มกราคม 2549
ณ พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดบางหลวง

วันเสาร์ที่ 28 มกราคม 2549

เวลา	09.00 - 09.15 น.	บรรยายธรรมะโดย พระมหาประสิทธิ์ ฐิติโก
	09.15 - 12.00 น.	กิจกรรมเชรามิค
	12.00 - 13.00 น.	บริการอาหาร และเครื่องดื่ม
	13.00 - 16.00 น.	กิจกรรมเชรามิค

วิทยากร อาจารย์ วรพรรณ ไชวิธ
 อาจารย์ วชิร ศรีวิชัย
 (อาจารย์สอนเชรามิค ของคณะศิลปกรรม มหาวิทยาลัยรังสิต)

หมายเหตุ

1. ค่าอาหาร - เครื่องดื่ม ทางพิพิธภัณฑ์ได้เงินวิจัยจากมหาวิทยาลัยรังสิต
2. เนื่องจากพิพิธภัณฑ์เป็นของชุมชน และไม่มียงบประมาณในการนำร่องรักษา จึงขอรับบริจาคจากผู้เข้าร่วมกิจกรรมตามแต่ศรัทธา

กิจกรรมครั้งที่ 3

กิจกรรมเชรามีค (วันเสาร์ที่ 28 มกราคม 2549)

1. ได้ออกหนังสือแจ้งการจัดกิจกรรมไปยังโรงเรียนที่อยู่บริเวณใกล้เคียง จำนวน 5 แห่ง และเทศบาลตำบลบางหลวง รวมเป็น 6 แห่ง
2. ได้มีผู้แจ้งตอบรับการเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 1 แห่ง คือ โรงเรียนวัดบางเตือ อ.เมือง จ.ปทุมธานี เด็กนักเรียน 60 คน
3. เอกสารในการดำเนินงาน
 - 3.1 หนังสือเชิญเข้าร่วมกิจกรรมเชรามีค
 - 3.2 กำหนดการ
 - 3.3 รายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรม
4. หนังสือตอบรับการเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนวัดบางเตือ อ.เมือง จ.ปทุมธานี
5. การดำเนินงานจัดกิจกรรมได้แจ้งให้คณะดี คณะศิลปกรรมได้ทราบ

รายละเอียดในการดำเนินงานกิจกรรม

ผู้เข้าร่วมงาน

1. นักเรียนระดับประถมโรงเรียนวัดบางเตือ จำนวน 45 คน
 2. นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะศิลปกรรม มหาวิทยาลัยรังสิต เข้าศึกษางานพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน จำนวน 5 คน
 3. ผู้ร่วมงานอื่นๆ 10 คน
- รวม 60 คน

การดำเนินกิจกรรม

1. วิทยากร (อ.วรวรรณ ไอริส) บรรยายกิจกรรมเชรามีคให้นักเรียนผู้เข้าร่วมกิจกรรมฟัง
2. นักเรียนเข้าร่วมทำกิจกรรม
3. ผศ.ทวีศักดิ์ อ้วนน้อย บรรยายถึงวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านและศูนย์พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้นักศึกษาปริญญาโท คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิตฟัง
4. ชาวต่างประเทศเข้าชมผลงานของพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน
5. การชี้แจงรายละเอียดของผลงานแต่ละกลุ่ม พร้อมคำแนะนำของวิทยากรเพื่อความเข้าใจอันดีในการทำงาน

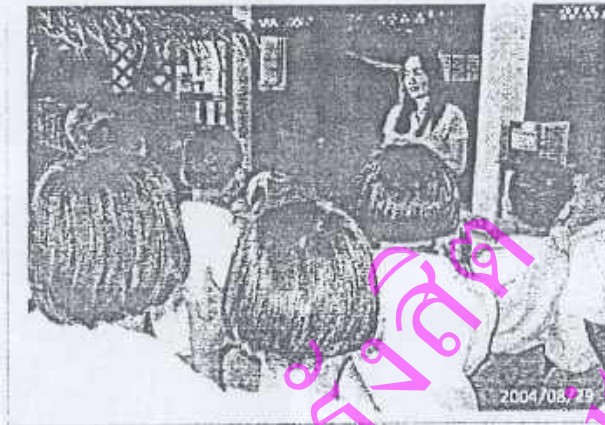
6. มอบรางวัลให้กับกลุ่มผู้ร่วมกิจกรรมทุกกลุ่ม
7. ผลงานของผู้เข้าร่วมกิจกรรม
8. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมบริจาคเงินเพื่อบำรุงพิพิธภัณฑสถานบ้านต่อไป

ค่าใช้จ่าย

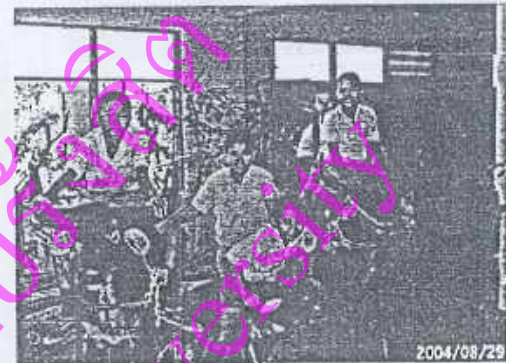
1. ค่าเอกสารประชาสัมพันธ์	1,000 บาท
2. ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	3,500 บาท
3. ค่าของขวัญสำหรับเด็กนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม	500 บาท
4. ค่าเครื่องมือ-อุปกรณ์และวัสดุ	1,000 บาท
รวม	6,000 บาท

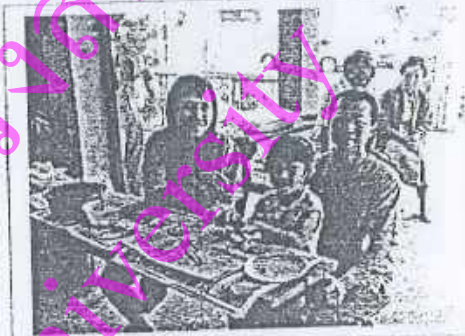
มหาวิทยาลัยรังสิต
Rangsit University

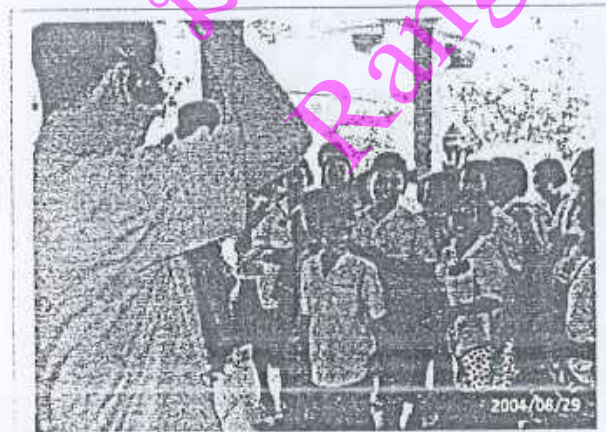
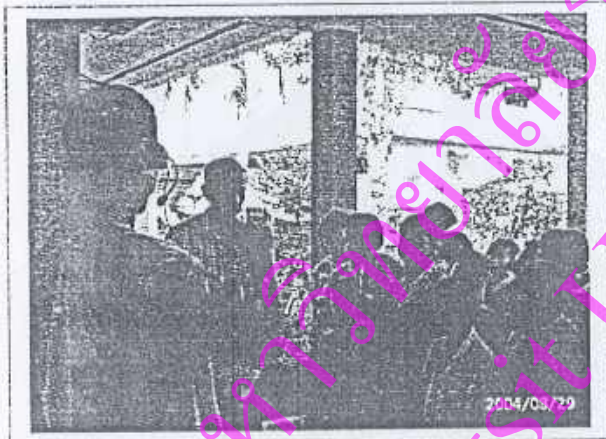
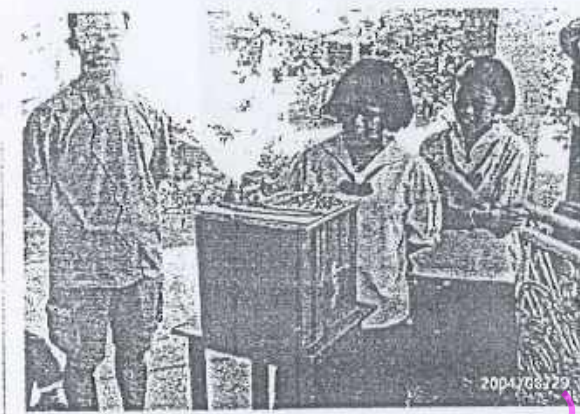
ประมวลภาพกิจกรรมครั้งที่ 3
(ออกแบบเซรามิค)

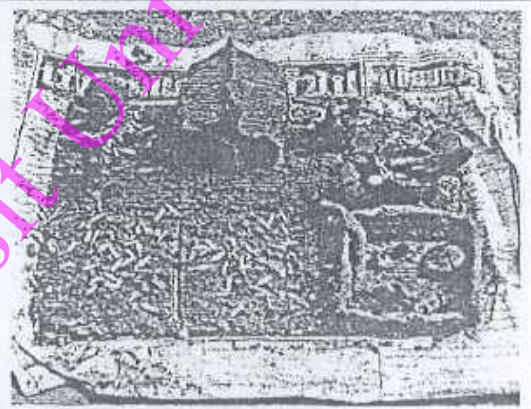
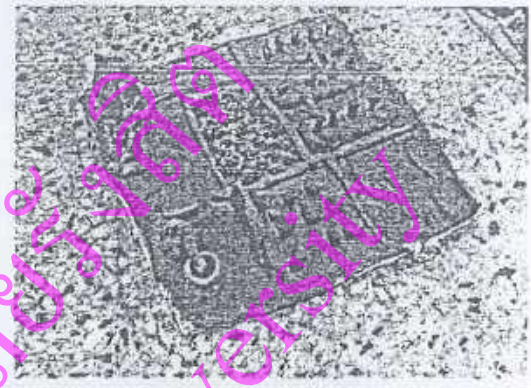
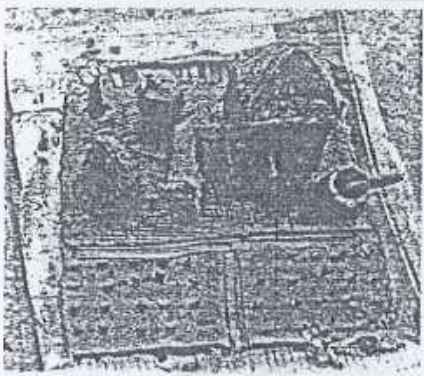
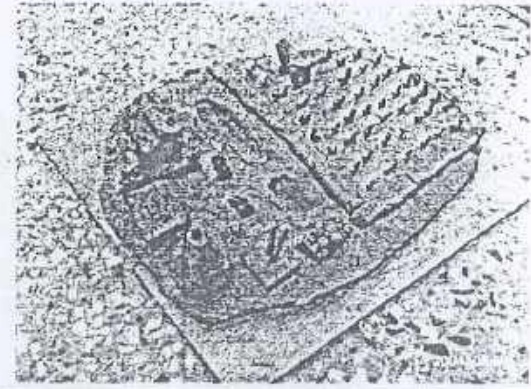
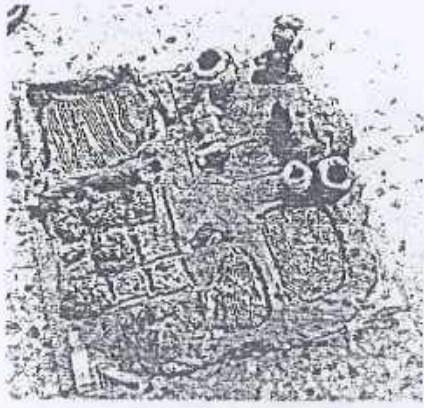

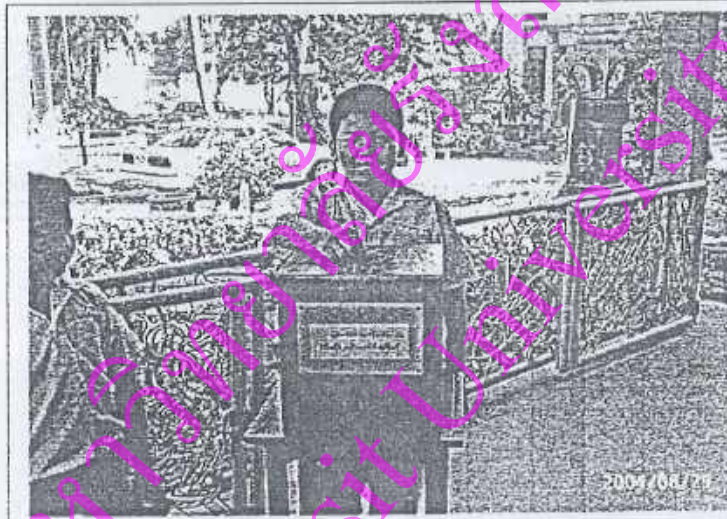

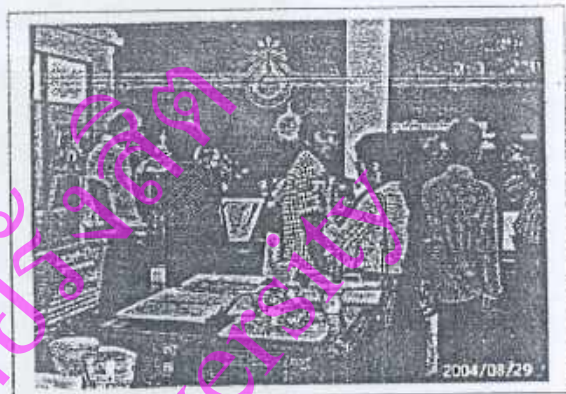
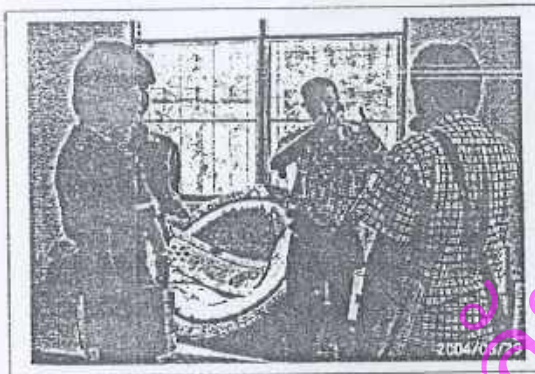

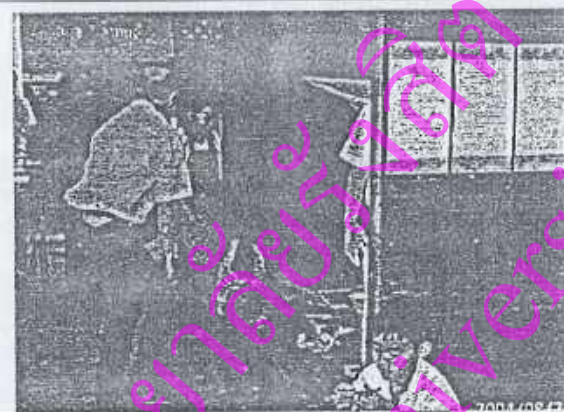
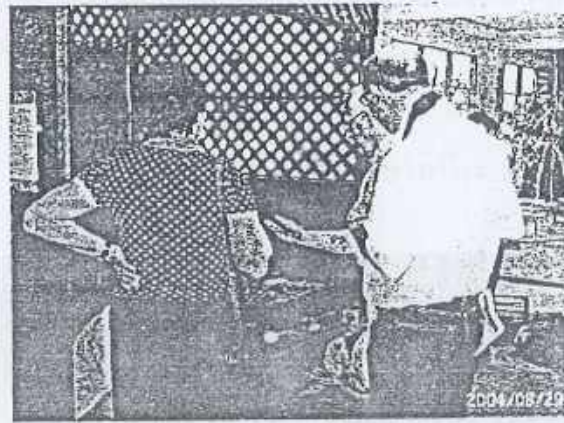

จัดการบรรยายพิเศษทางด้านศิลปะและวัฒนธรรมพื้นบ้านให้กับนักศึกษาระดับปริญญาโท คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต จำนวน 10 คน และผู้อำนวยการสำนักงานวิจัย มหาวิทยาลัยรังสิตกับคณะ ได้เข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน และศูนย์พัฒนาผลิตภัณฑ์ไทย ในวันเสาร์ที่ 28 มกราคม 2549

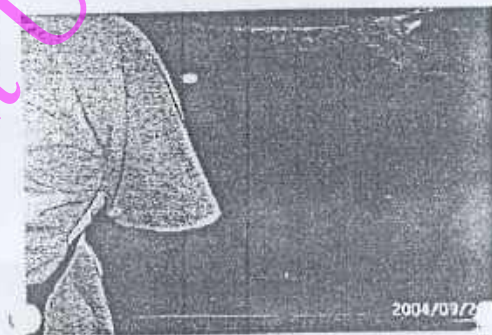
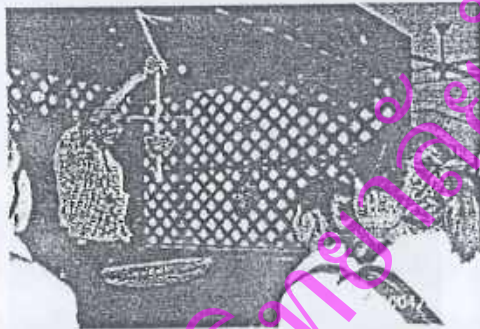
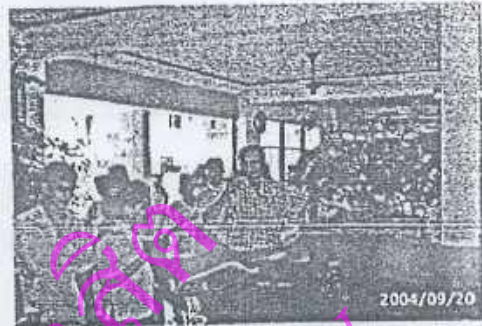
ประมวลภาพการบรรยายพิเศษ

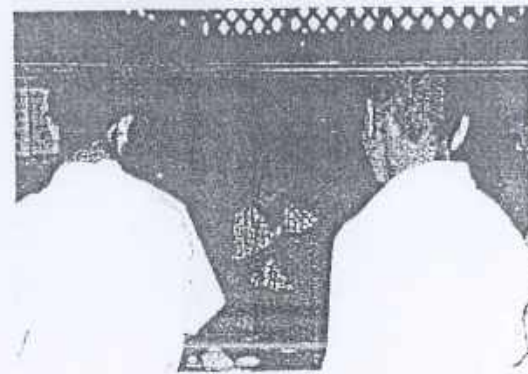
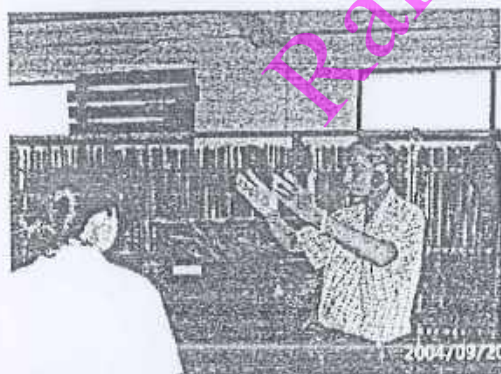
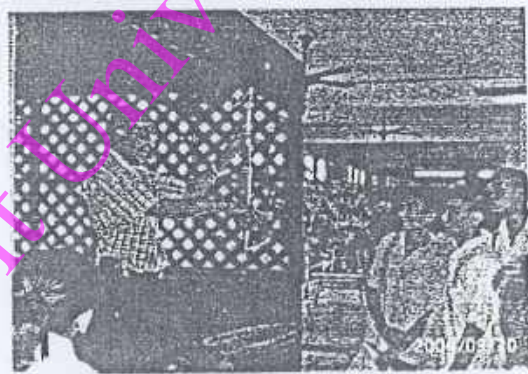
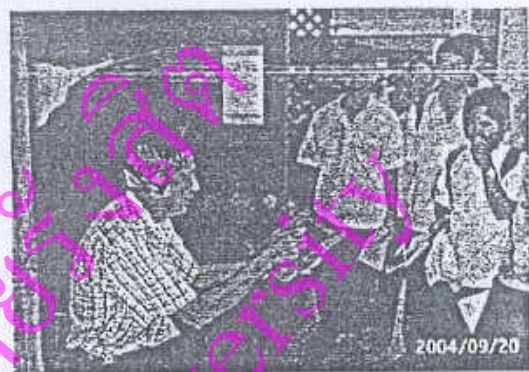

จัดบรรยายพิเศษทางด้านศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านให้กับนักเรียนโรงเรียนปทุมวิไล ในวัน
พุธที่ 5 กรกฎาคม 2549 จำนวน 200 คน

ประมวลภาพการบรรยายพิเศษ

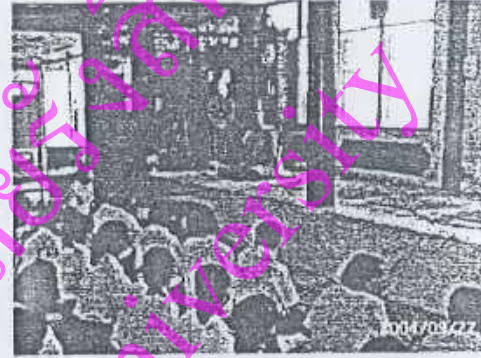
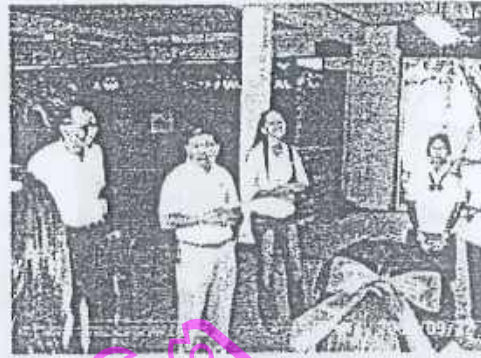
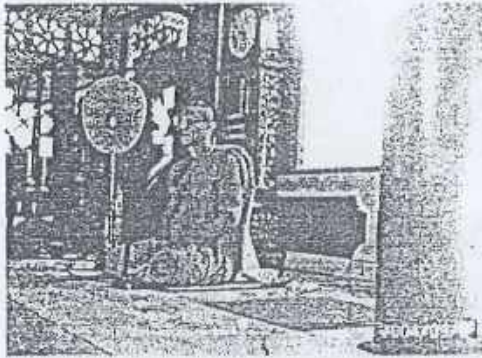

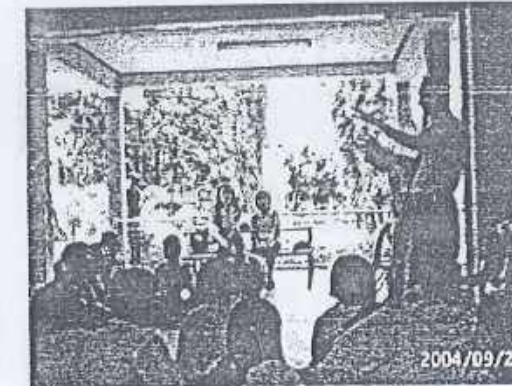
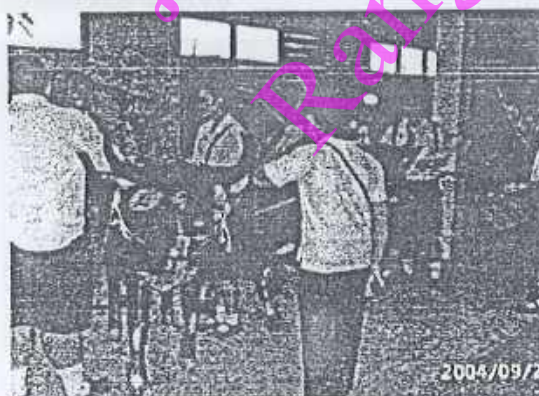
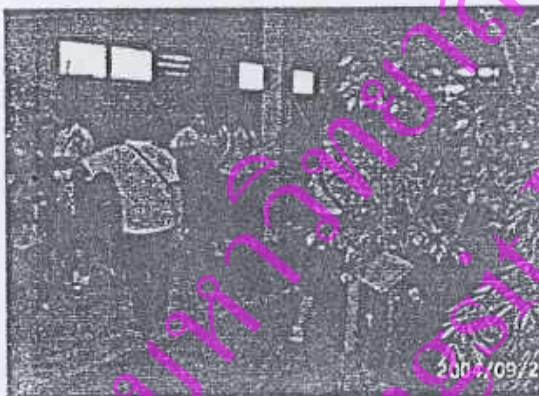
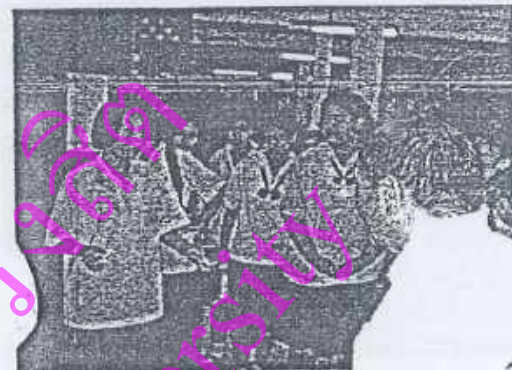
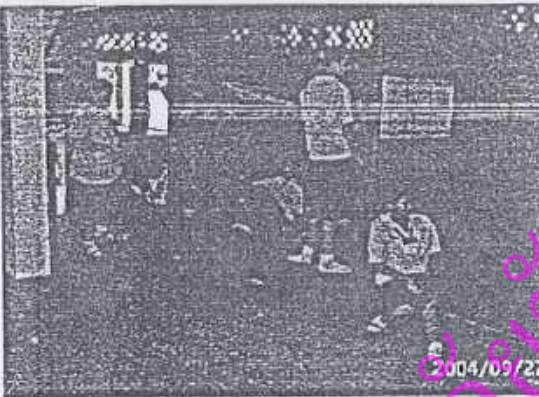
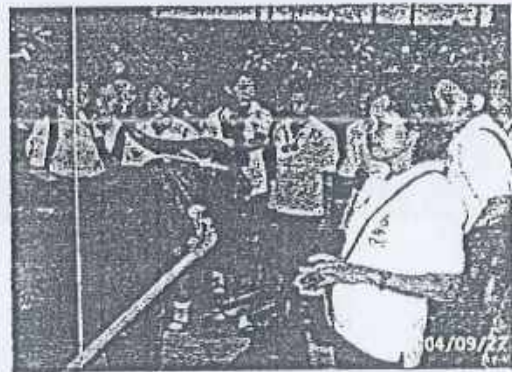

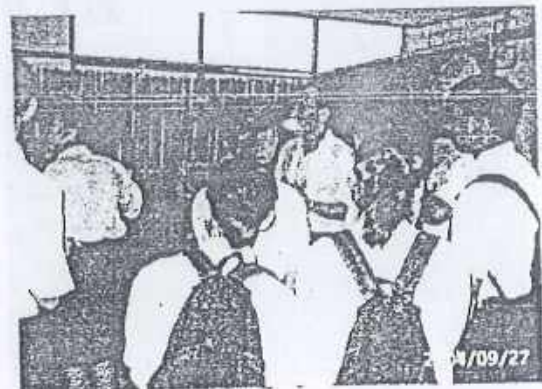
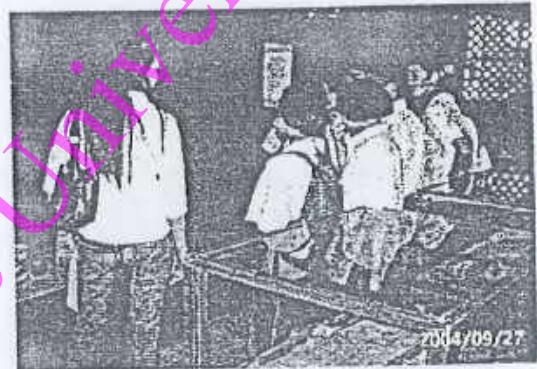
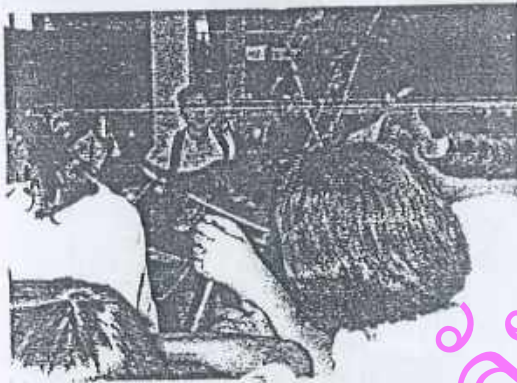
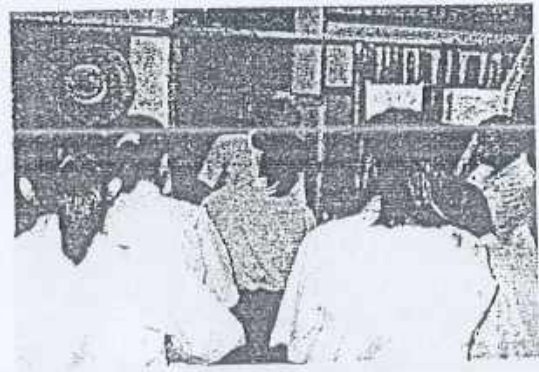
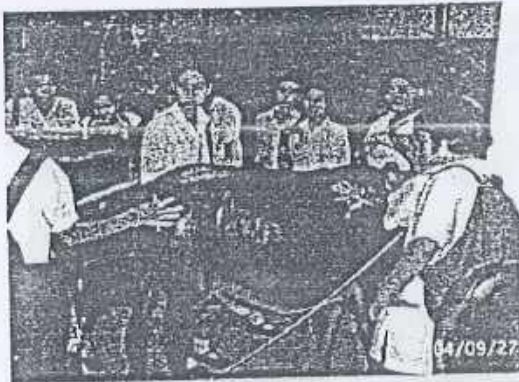
โครงการ ฝึกอบรมมัคคุเทศก์รุ่นเยาว์

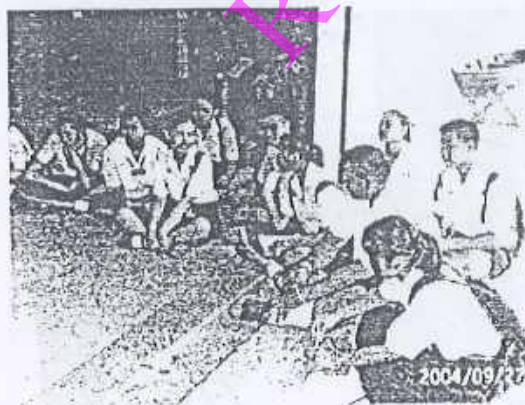
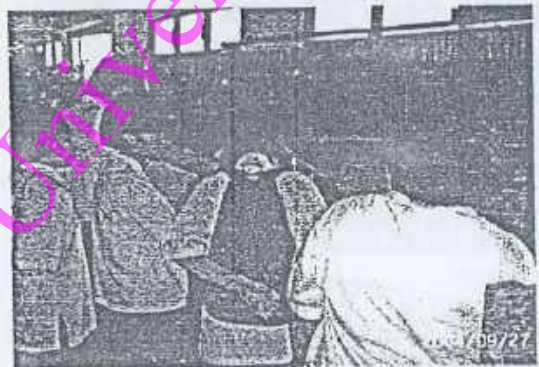
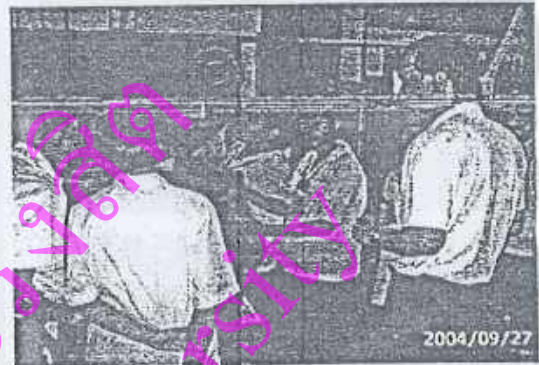
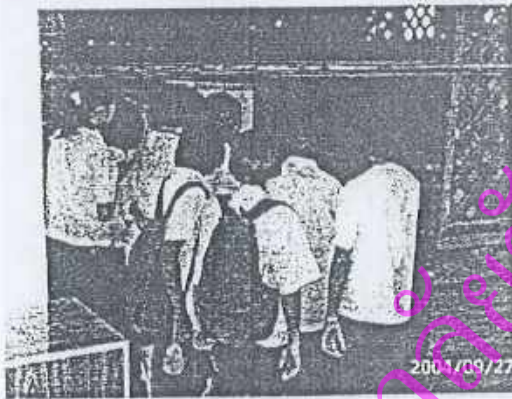
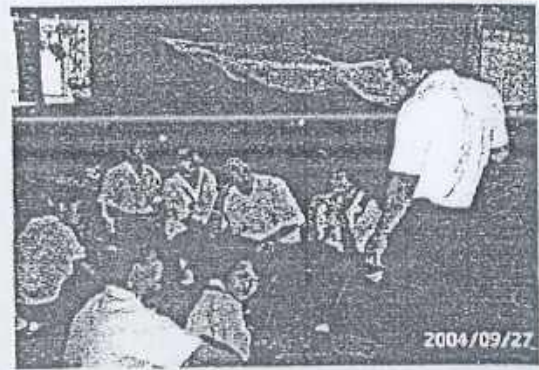
หัวหน้าโครงการ	ผศ.ทวีศักดิ์ อ่วมน้อย
วิทยากร	อาจารย์ชัยวัฒน์ ตันติยมาศ อาจารย์บรรจบ สุขไทย อาจารย์ประภัสสร ทมทิศวงศ์
วัตถุประสงค์	เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา ได้มีความรู้ทางด้านมัคคุเทศก์ เพื่อให้คำแนะนำคนไทย และชาวต่างประเทศด้านพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน
ผู้เข้ารับการอบรม	นักเรียน จำนวน 27 คน
ระยะเวลา	1 วัน (วันเสาร์ที่ 26 สิงหาคม 2549)

ประมวลภาพกิจกรรมครั้งที่ 4
(ฝึกอบรมมัคคุเทศก์รุ่นเยาว์)

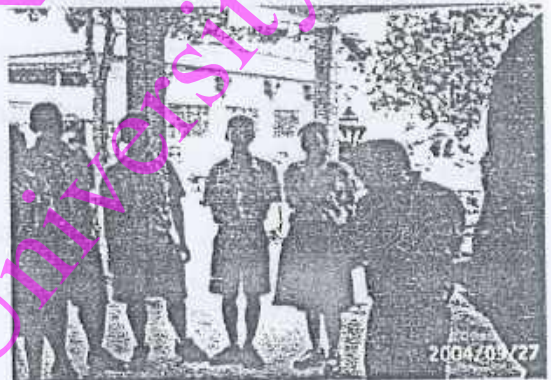
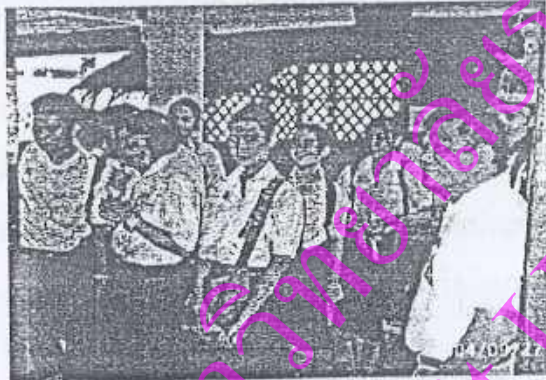
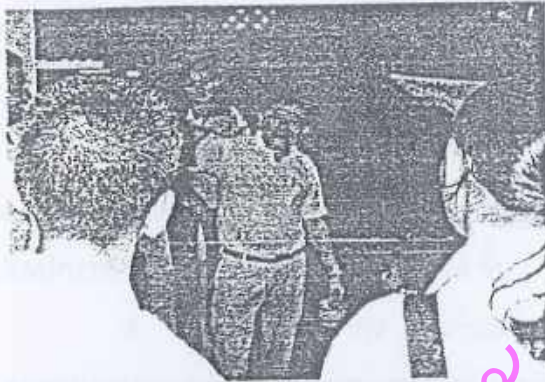

บทที่ 4

สรุปและข้อเสนอแนะ

การบริหารพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน เป็นการบริหารงานทางด้านวิชาการ ซึ่งได้ดำเนินการเป็น 3 ส่วน

1. อาคารสถานที่ ได้ขยายห้องจัดแสดงผลงานทางด้านการออกแบบ โดยใช้ผลิตภัณฑ์ เดิมเป็นฐานความคิด ของอาจารย์ และนักศึกษา สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์ คณะศิลปกรรม มหาวิทยาลัยรังสิต จำนวน 14 ชั้น
2. ทางด้านบุคลากร ได้ขอความอนุเคราะห์วิทยากรจากคณะศิลปกรรม คณะอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการ และคณะเทคโนโลยีชีวภาพ จำนวน 15 ท่าน
3. ทางด้านเอกสาร ได้จัดทำเอกสารรวม 19 หน้า ทำเป็นรูปเล่ม เพื่อการประชาสัมพันธ์ และได้มีหนังสือเชิญชวนการเข้าใช้ประโยชน์ในพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน และการเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางพิพิธภัณฑ์ได้จัดขึ้น รวมทั้งงานจัดทำทะเบียนผลิตภัณฑ์ที่จัดแสดง และป้ายคำอธิบายทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษประจำตัวผลิตภัณฑ์
4. ทางด้านกิจกรรม ได้จัดกิจกรรมให้นักเรียนระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา รวม 4 กิจกรรม ได้แก่
 1. การออกแบบผลิตภัณฑ์ไทย
 2. การออกแบบตัวนามสกุล
 3. การออกแบบเซรามิค
 4. มัคคุเทศก์

ปัญหาการบริหารพิพิธภัณฑ์

1. การเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชน
2. การถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน
3. การสำรวจความต้องการของชุมชน
4. การปิด-เปิด การบำรุงรักษา และการประชาสัมพันธ์
5. งบประมาณในการบำรุงรักษา และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง

ปัญหาข้อที่ 1 การเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชน

ได้ทดลองดำเนินการไปแล้ว อาทิ

1.1 มีหนังสือเชิญชวน

1.2 จัดกิจกรรม

(ซึ่งเริ่มมาตั้งแต่ พ.ศ.2546 ซึ่งผลยังไม่เป็นที่น่าพอใจ)

ปัญหาข้อที่ 2 การถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน

ได้ทดลองดำเนินงานไปแล้ว อาทิ

2.1 การออกแบบผลิตภัณฑ์ไทย

2.2 การออกแบบตัวขนมคุกกี

2.3 การออกแบบเซรามิค

2.4 มัคคุเทศก์

(ซึ่งก็ได้ผลพอสมควร)

ปัญหาข้อที่ 3 การสำรวจความต้องการของชุมชน

ได้ทดลองดำเนินการไปแล้ว

3.1 ส่งหนังสือสำรวจความต้องการ

3.2 ส่งหนังสือเชิญชวนเข้าร่วมกิจกรรม

3.3 ส่งหนังสือเชิญชวนเข้ามาใช้บริการพิพิธภัณฑ์

(ซึ่งผลยังไม่เป็นที่น่าพอใจ)

ปัญหาข้อที่ 4 การปิด-เปิด การบำรุงรักษา และการประชาสัมพันธ์ ตลอดจนการพัฒนา

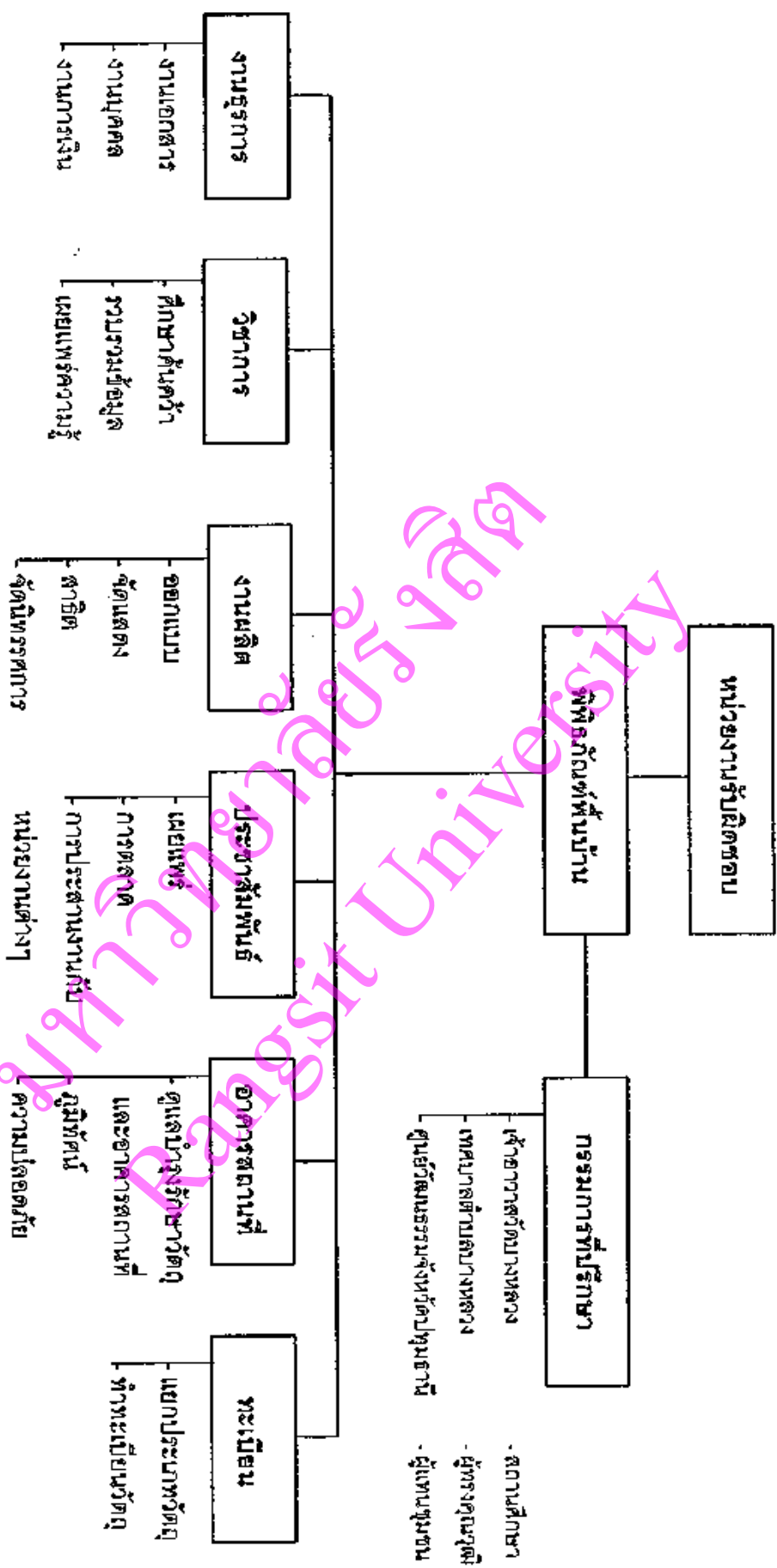
(ซึ่งขณะนี้ ได้งบประมาณจากงานวิจัย ซึ่งถ้าหมดก็คงไม่มีงบประมาณสนับสนุน)

ข้อเสนอแนะในการบริหารงานพิพิธภัณฑสถานพื้นบ้าน

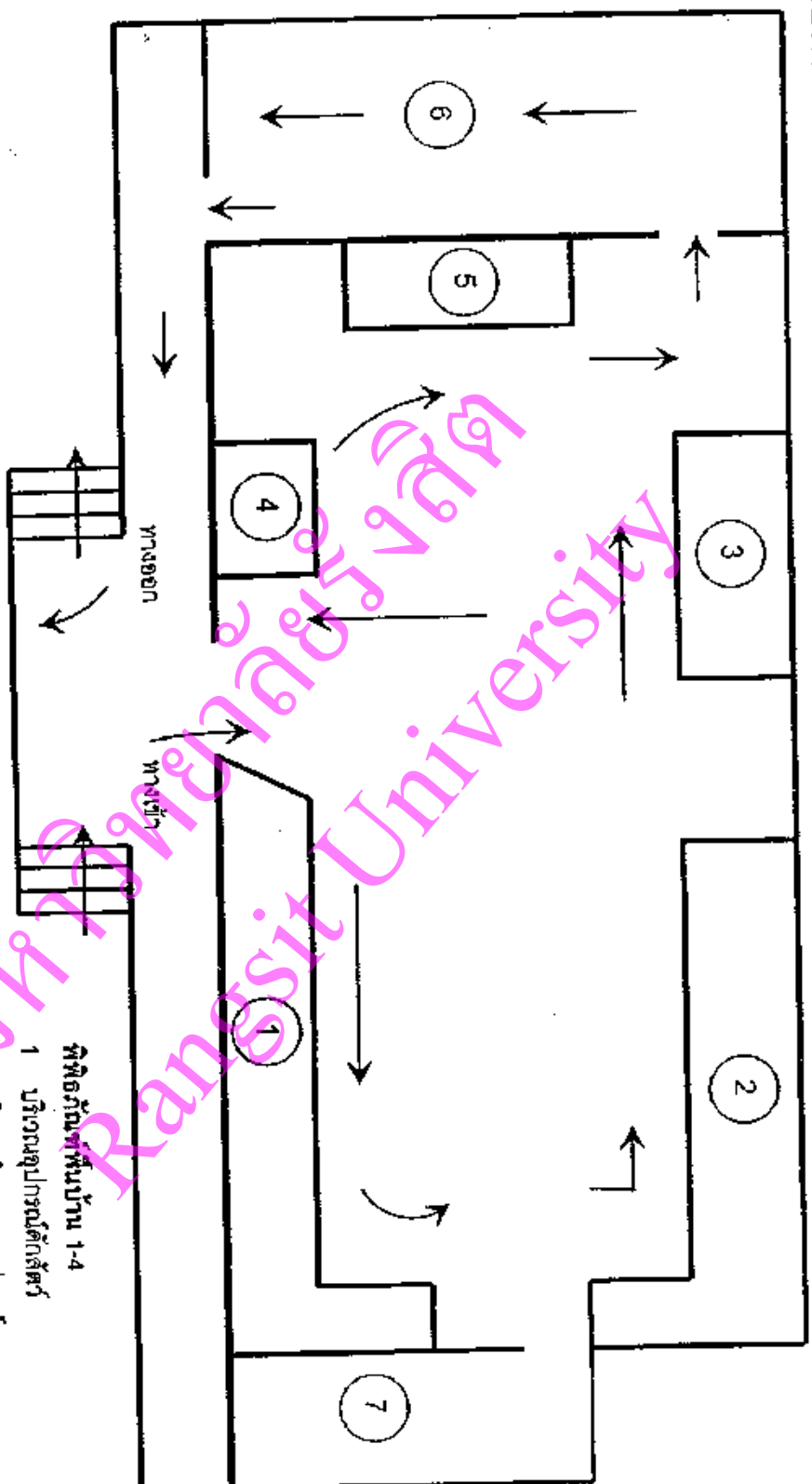
จากการดำเนินงานมาช่วงเวลาหนึ่ง จะพบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน เช่น การมีส่วนร่วมของชุมชน การสำรวจความต้องการของชุมชน การถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน ตลอดจนการบริหารงานในด้านต่างๆ ของพิพิธภัณฑสถาน เพื่อให้การบริหารงานดังกล่าวได้พัฒนายิ่งขึ้น จึงมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้ คือ

1. โครงสร้างการบริหารงานพิพิธภัณฑสถาน
2. ผังบริเวณจัดแสดงงาน
3. นโยบาย
4. การดำเนินงาน
5. บุคลากร
6. การให้บริการ
7. การจัดกิจกรรม
8. การมีส่วนร่วมของชุมชน
9. การประสานงาน
10. งบประมาณ

1. โครงสร้างการบริหารงานพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน

2. แผนผังบริเวณการจัดแสดงงาน

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน 1-4

1 บริเวณอุปกรณ์จัดแสดง

2 บริเวณทำเวลาและอุปกรณ์

3 ห้องรับแขก, ห้องนอน, ห้องครัว

4 ห้องขงแม่หวาน

ศูนย์พัฒนาศักยภาพเด็กไทย

5-6 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ไทยที่พัฒนาแล้ว

7 ห้องเก็บของ

3. นโยบาย

โครงการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดบางหลวง ซึ่งอยู่ในโครงการเพื่อการพัฒนาจังหวัด ปทุมธานี (ระยะที่ 2) พ.ศ.2545 พัฒนาการท่องเที่ยวไปยังยี่น เพื่อจัดตั้งเป็นพิพิธภัณฑ์ชุมชน จังหวัดปทุมธานี .

4. การดำเนินงาน

การดำเนินงานควรจัดตั้งเป็นคณะกรรมการ จากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ

5. บุคลากร

ซึ่งงานพิพิธภัณฑ์มิใช่เป็นงานหารายได้ บุคลากรส่วนใหญ่จะเป็นอาสาสมัครเข้ามาช่วยบริหารและบริการ อีกส่วนหนึ่งก็จะเป็นผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้อาวุโสประจำท้องถิ่นมาถ่ายทอดความรู้ให้เยาวชนต่อไป

6. การให้บริการ

ในระยะเริ่มต้นได้เปิดให้บริการเฉพาะวันอาทิตย์ เวลา 10.00 น. - 16.00 น. ให้นักเรียน, นักศึกษา และบุคคลทั่วไปเข้าชมโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น ต่อไปถ้ามีความต้องการเพิ่มขึ้น ก็สามารถเปิดให้เข้าชมได้หลายวันตามความจำเป็นได้

7. การจัดกิจกรรม

ก็ควรหาข้อมูลความต้องการของท้องถิ่น แล้วจัดกิจกรรมให้ตอบสนองกับความต้องการ เพื่อประโยชน์สูงสุดของชุมชน หรือกิจกรรมที่แสดงถึงขนบธรรมเนียมประเพณีของชุมชน ก็สามารถจัดได้

8. การมีส่วนร่วมของชุมชน

การดำเนินงานทุกอย่าง ถ้าสามารถให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมได้ก็จะเป็นการทำงานที่ดีในการพัฒนาพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านและชุมชน

9. การประสานงาน

ควรมีการจัดการประชุม – การสัมมนา ในการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน

10. งบประมาณ คาดว่าจะได้รับจาก

1. เทศบาลตำบลบางหลวง
2. ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดปทุมธานี
3. รับบริจาคคนในชุมชนและนอกชุมชน
4. หน่วยงานของรัฐ
5. ภาคเอกชน

มหาวิทยาลัยรังสิต
Rangsit University

บรรณานุกรม

- ทวีศักดิ์ อ่วมน้อย ผศ., ผลิตภัณฑ์ไทย. มหาวิทยาลัยรังสิต จังหวัดปทุมธานี. 2545.
- ทวีศักดิ์ อ่วมน้อย ผศ., การจัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน วัดบางหลวง. อำเภอเมือง จังหวัด
ปทุมธานี. 2547
- มหาวิทยาลัยศิลปากร. พิพิธภัณฑ์วัดม่วง, พิมพ์ที่ บริษัทพิมพ์นิตยสาร ดั่งตะวันเดย์. กรุงเทพฯ.
2536.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. รายงานการวิจัยการจัดการเรียนรู้ของแหล่งการเรียนรู้
ตลอดชีวิต : พิพิธภัณฑ์กรุงเทพ. พิมพ์ที่ ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์. กรุงเทพฯ 2543.
- ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร. พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นในประเทศไทย. มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพฯ
2539.
- ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร. พิพิธภัณฑ์ไทยในศตวรรษใหม่. มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพฯ
2545

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยรังสิต
Rangsit University

บันทึกข้อความ

คณะกรรมการมหาวิทยาลัยรังสิต
วันที่ 1925/47
วันที่ 1 เมษายน
เวลา 14.00

หน่วยงาน สถาบันวิจัย โทรศัพท์ 5686, 5691, 5692 โทรสาร 5689

ที่ ศวอ. 6500/ 234

2 พฤศจิกายน 2547

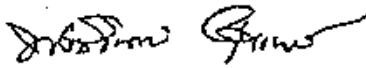
เรื่อง แจ้งผลการพิจารณาโครงการวิจัย

เรียน ศศ.ทวีศักดิ์ อ้วนน้อย

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายชื่อข้อเสนอโครงการวิจัยที่ผ่านการพิจารณา

ตามที่สถาบันวิจัย ได้ประกาศให้ทุนสนับสนุนการวิจัย (รอบที่ 2) ประจำปีการศึกษา 2546 และมีบุคลากรสังกัดคณะ และหน่วยงานต่างๆ สนใจส่งข้อเสนอโครงการวิจัยเข้ารับการพิจารณา บัดนี้ข้อเสนอโครงการวิจัยได้ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการส่งเสริมการวิจัยและผ่านความเห็นชอบจากท่านอธิการบดีมหาวิทยาลัยรังสิต อนุมัติให้ทุนสนับสนุนการวิจัยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อแจ้งผลการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยและให้ทุนสนับสนุนการวิจัยกับบุคลากรภายในคณะ/หน่วยงานของท่าน

(ศศ.ดร.พงษ์จันทร์ อยู่แพทย์)
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัย

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน สถาบันวิจัย มหาวิทยาลัยรังสิต โทร. 5686, 5691 โทรสาร 5689
ที่ รวอ 6500/ 126 วันที่ 11 พฤษภาคม 2547

เรื่อง ผลการพิจารณาโครงการวิจัยเพื่อขอรับทุนสนับสนุนการวิจัย ประจำปีการศึกษา 2546

เรียน อธิการบดี ผ่านรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

ตามที่สถาบันวิจัย มหาวิทยาลัยรังสิต ได้ประกาศรับสมัครขอเสนอโครงการวิจัยเพื่อขอรับทุนสนับสนุนการวิจัยภายใน ประจำปีงบประมาณ 2546 (รอบ 2) แล้วนั้น บัดนี้ขอเสนอโครงการวิจัยตามจำนวนทั้งสิ้น 15 โครงการ ได้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการคัดเลือกโดยคณะกรรมการส่งเสริมการวิจัย ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2547 และครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2547 และผลการพิจารณาได้ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารสถาบันวิจัยอย่างเป็นทางการในการประชุมคณะกรรมการบริหารสถาบันวิจัย ประจำภาคฤดูร้อน เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2547 รวมโครงการวิจัยที่สมควรได้รับทุนของมหาวิทยาลัยทั้งสิ้น 9 โครงการ ในวงเงินงบประมาณทั้งสิ้นจำนวน 1,017,623 บาท (หนึ่งล้านหนึ่งหมื่นเจ็ดพันหกกร้อยยี่สิบสามบาทถ้วน) ดังต่อไปนี้

ประเภทโครงการ	ชื่อโครงการ	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา	งบประมาณ
โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	1. โครงการฝึกใช้ทฤษฎี : การใช้ทฤษฎีดีคอนสตรัคชันในการออกแบบ "พื้นที่ที่ปรารถนา" (Theoretical Practice : The Application of Deconstruction in desirable fashion Design)	อาจารย์สุปรียา สุธรรมรัตกุล คณะศิลปกรรม	6 เดือน	207,840
	2. การวิเคราะห์วาทกรรมโฆษณาและกลยุทธ์การโฆษณาแบบบูรณาการในโฆษณา มหาวิทยาลัยรัฐบาลและเอกชน (Advertising discourse analysis and advertising strategy analysts in public and private advertisement : an integrated perspective)	ดร.ศรัทธา สภาใหญ่ คณะนิเทศศาสตร์	6 เดือน	50,000
	3. สถาบันการบริหารจัดการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต (Student Loans Fund Management of Rangsit University)	ดร.จิระศักดิ์ สารรัตน์ คณะนิเทศศาสตร์	12 เดือน	130,000
	4. ปัญหาการสอนพลศึกษาในมหาวิทยาลัยรังสิต (Teaching Problems of Physical Education in Rangsit University)	ผศ.ไวรัตน์ ฐิติพงศ์ และคณะ คณะวิทยาศาสตร์	12 เดือน	51,240

	5. การสำรวจสภาพการณ์และปัญหา เพื่อการพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชา ศึกษาทั่วไป	นางสาวสุวิรัตน์ เจริญพร และคณะ สถาบันวิจัย	6 เดือน	18,373
ชุดโครงการเพื่อพัฒนา สื่อการเรียนการสอน	6. การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยสอนสำหรับการเรียนวิชาชีวกล ศาสตร์ (2 โครงการย่อย คือ 1.การวิ เคราะห์การเคลื่อนไหว 2.การตรวจ กำลังกล้ามเนื้อ) (The Development of Computer Assisted Instruction to Support Studying on Biomechanic : Manual Muscle Testing)	อาจารย์อภินาถกัญญา พรหมลาภ คณะกายภาพบำบัด	6 เดือน	50,170
	7. การพัฒนาเว็บไซต์เพื่อการจัดเก็บ และสืบค้น ของ สถาบัน วิจัย มหาวิทยาลัยรังสิต (3 โครงการย่อย คือ 1.พัฒนาระบบฐาน ข้อมูลวิจัยเพื่อ จัดเก็บและสืบค้นระบบออนไลน์ 2. การจัดปรับและพัฒนาเว็บไซต์ของ สถาบันวิจัย 3. พัฒนาระบบฐานข้อมูล ในเว็บไซต์) (Website Developing for Storage and Retrieval of Research Institute, Rangsit University's Database)	ผศ.โกวิท วัฒนาศ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ	6 เดือน	330,000
ชุดโครงการวิจัยและ พัฒนา จังหวัด ปทุมธานี	8. การพัฒนาจัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน โครงการบ้านการมีส่วนร่วมในชุมชน วัด โรงเรือนและองค์การภาคีที่ เกี่ยวข้องในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี (3 พื้นที่ คือ วัดบางหลวง วัดศาลาแดง เหนือ และวัดเรือนแดง)	ผศ.วิศักดิ์ ชุ่มน้อย คณะศิลปกรรม	12 เดือน	130,000
	9. การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนอย่าง กรณีศึกษาชุมชนในอำเภอเมือง จ. ปทุมธานี (Study of Health Community Development : Case Study in Patumthani)	ผศ.จิราพร แสงศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	6 เดือน	50,000
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น				1,017,623

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุมัติให้ทุนอุดหนุนการวิจัย (รอบที่ 2) ประจำปีงบประมาณ 2546 เพื่อดำเนินการจัดทำสัญญาให้ทุนต่อไป

② เรณู ร.อ. วัฒนา
ร.อ. เจริญ
660,000 บาท ตรี

(Signature)

(Signature)
ศ.(พิเศษ)ดร.ชลธิรา สัตยาวัฒนา
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัย

① (Signature)
(Signature)

③ เรณู
ร.อ.
ร.อ.
ร.อ.
ร.อ.

ชื่อโครงการ การพัฒนาจัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน โดยกระบวนการมีส่วนร่วมในชุมชน วัด โรงเรียนและองค์กรภาคีที่เกี่ยวข้องในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี

หัวหน้าโครงการ	ศส.ทวีศักดิ์	อ่วมมไธย
ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำ	คณะศิลปกรรมศาสตร์
สถานที่ทำงาน	คณะศิลปกรรม	มหาวิทยาลัยรังสิต
โทรศัพท์	0-2997-2200 ต่อ 1612 0-2997-2200 ต่อ 3435	
E-mail	lawesak@rangsit.rsm.ac.th	
ที่ปรึกษา	1.ส.(พิเศษ) ดร.ชลธิรา	สัตยาวัฒนา สถาบันวิจัย
	2.อ.สาธตรา	โคอ่อน คณะนิเทศศาสตร์
คณะวิจัย	1.อ.บุษบา	ประกาศพงศ์ ศูนย์ไทย-เอเชียศึกษา
	2.น.ส.ชุลีรัตน์	เจริญพร สถาบันวิจัย
	3.น.ส.มณีนรัตน์	ประกัน สถาบันวิจัย
	4.นายวิโรจน์	กองแก้ว ศูนย์ไทย-เอเชียศึกษา
	5.น.ส.ปาริชาติ	นกสาม ศูนย์ไทย-เอเชียศึกษา
	6.น.ส.ทิพย์าวรี	สมนอก ศูนย์ไทย-เอเชียศึกษา

หลักการและเหตุผล

สืบเนื่องจากวัฒนธรรมพื้นบ้าน ประเพณีที่สำคัญ ศิลปวัฒนธรรมต่างๆ ของชุมชนในปัจจุบันส่วนใหญ่ได้ถูกทำลาย ลดคุณค่าลงไป ทั้งที่เกิดขึ้นจากคนใน และคนนอกชุมชนแม้โดยความไม่รู้คุณค่า หรือการตั้งใจทำลาย ซึ่งสำหรับชุมชนดั้งเดิมของจังหวัดปทุมธานีก็เช่นในพื้นที่วังจระเืองการทำลายนี้ ทางแก้ไขที่สำคัญ และสามารถสืบทอดคุณค่าของวัฒนธรรมที่บรรพชนได้สร้างสรรค์ไว้คือ ความจำเป็นที่คนในชุมชนต้องมีจิตสำนึกรู้คุณค่าของสิ่งของเครื่องใช้ ร่วมช่วยกันรักษา เผยแพร่ และสืบทอดต่อไป โดยสำนึกว่า ถ้าเราไม่มีอดีตหรืออดีตถูกทำลายคุณค่าของความเป็นมนุษย์ของเราก็จะค่อยๆ ไปด้วย

ความจำเป็นของการพัฒนาการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมเครื่องใช้ไม้อายุของบรรพชนได้สร้างสรรค์ไว้ทางด้านรูปทรง ประโยชน์ใช้สอย ความงาม วัสดุ กรรมวิธีการผลิต ตลอดจนภูมิปัญญาในการสร้างสรรค์งาน ซึ่งปัจจุบันถูกทำลายแทบจะไม่เหลือให้พบเห็นอีกแล้ว จึงเกิดขึ้นเพื่อปกป้อง และสนับสนุนให้มีการพัฒนาสืบทอดวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของชุมชนย่านจังหวัดปทุมธานีอย่างมีคุณค่า มีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ รวมทั้งพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ร่วมเผยแพร่วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามาศึกษา ทวียมเป็นอยู่ของชุมชนตั้งแต่ครั้งอดีตจนถึงปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ของชุดโครงการ

1. เพื่อให้คนในชุมชนมองเห็นถึงความสำคัญ คุณค่าและภูมิปัญญาของบรรพชนในการสร้างสรรค์งาน
2. เพื่อพัฒนาจัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านโดยกระบวนการมีส่วนร่วมจากชุมชน วัด โรงเรียน และองค์กรภาคีที่เกี่ยวข้องร่วมดูแลรักษาและสืบทอดไม่ให้เกิดการสูญหายต่อไป โดยรวบรวมรวบรวมเครื่องใช้ในครัวเรือน เครื่องนอน เครื่องจับสัตว์ เครื่องมือการเกษตรและเครื่องใช้ทั่วไป
3. เพื่อความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของจังหวัดปทุมธานีทางด้านการท่องเที่ยวและการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ของชุมชน

แนวคิดเกี่ยวกับ “พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นหรือพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน (Local Museum)”

พิพิธภัณฑ์ [พิพิธภัณฑ์] มีรากศัพท์มาจากภาษา บาลี-สันสกฤต จากคำว่า วิวิธ ซึ่งเป็นคำวิเศษณ์ แปลว่า ต่างๆ กัน สมรส กับคำว่า ถิ่น ซึ่งแปลว่า สถานที่ แปลว่า สิ่งของเครื่องใช้ ดังนั้น เมื่อรวมกันจึงได้ว่า วิพิธภัณฑ์ หรือ ตามสำเนียงไทย คือ คำว่า พิพิธภัณฑ์นั่นเอง ซึ่งถ้าแปลตามรูปศัพท์แล้ว หมายถึงสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ที่มีอยู่อย่างหลากหลาย แต่อย่างไรก็ตาม ถ้าแปลโดยเอาความหมายที่สื่อสารกันแล้ว ในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 ได้กล่าวไว้ว่า พิพิธภัณฑ์ เป็นคำนาม หมายถึง “สิ่งของต่างๆ ที่รวบรวมไว้เพื่อประโยชน์ในการศึกษา เช่น โบราณวัตถุ หรือ ศิลปวัตถุ” ซึ่งถึงแม้ว่า ในพจนานุกรมได้ให้ความหมายไว้เช่นนั้น

แต่การใช้คำว่า พิพิธภัณฑ์ ในปัจจุบันมักนิยมหมายถึง “สถานที่ หรือ สถาบัน สำหรับเก็บรวบรวมสิ่งของต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการศึกษา” ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ความหมายของพิพิธภัณฑ์นี้ได้แปรเปลี่ยนไปจากรูปศัพท์เดิม กลายเป็นมีความหมายเดียวกับคำว่า พิพิธภัณฑ์สถาน (พิพิธภัณฑ์สาธารณะ) ซึ่งในพจนานุกรม ในฉบับเดียวกัน กล่าวไว้ว่า เป็นคำนาม หมายถึง “สถาบันถาวรที่เก็บรวบรวมและแสดงสิ่งต่างๆ ที่มีความสำคัญด้านวัฒนธรรม หรือ ด้านวิทยาศาสตร์ โดยมีความมุ่งหมายเพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้า และก่อให้เกิดความเพลิดเพลินใจ” (www.ssc.or.th/ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร)

สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน หรือพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น เป็นแนวคิดใหม่ในการจัดสร้างพิพิธภัณฑ์สถานสำหรับเมืองไทย ความพยายามผลักดันให้ชาวบ้าน สร้างพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น ยังเกิดขึ้นเพื่อรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน รศ.ศรีศักร วัลลิโภดม อาจารย์ภาควิชามานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยศิลปากร กล่าวถึงพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น และพิพิธภัณฑ์เมืองมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อทิศทางการท่องเที่ยวแนวใหม่ที่มุ่งให้นักท่องเที่ยวหันไปศึกษาวัฒนธรรม สังคม และวัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างถูกต้องตามแนวทางของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ด้านการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น ต้องเอาความรู้ท้องถิ่นเป็นค้ำนำ และหากระบวนการสื่อให้คนในท้องถิ่นและนอกท้องถิ่นรู้เรื่อง ไม่มุ่งเน้นรูปแบบ แต่ต้องได้สาระและความรู้ การจัดตั้งจึงเป็นไปเพื่อให้คนในท้องถิ่นรู้จักตัวเอง หรือเพื่อให้คนอื่นรู้จัก เป็นการสื่อสารนอกกระบวน ซึ่งจะช่วยให้เกิดขึ้นกับกลุ่มชุมชน พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น จึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการปลูกจิตสำนึกท้องถิ่นให้เข้มแข็ง

องค์ประกอบที่สำคัญของพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น

1. คณะทำงาน ที่ได้รับความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย อาทิ ชาวบ้าน ฝ่ายเกษตรวิทย์ ฯลฯ
2. งบประมาณ ควรดำเนินไปตามอัตรา
3. เนื้อหาที่น่าสนใจ อาทิ ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ สิ่งแวดล้อม นิทาน ตำนาน โบราณคดี ความเชื่อ ศรัทธา ประเพณี วัฒนธรรม สังคม เศรษฐกิจ การเมือง
4. สิ่งของที่จัดแสดง คือ สิ่งของที่มีอยู่ในชุมชน หรือท้องถิ่นนั้น ๆ ไม่จำเป็นต้องเป็นของมีค่า
5. สถานที่จัดแสดง อาจเป็นบ้าน ตึก ห้องเรียน ศาลาการเปรียญ ฯลฯ โดยพิจารณาถึงประโยชน์การใช้สอยเป็นหลัก

ขั้นตอนการจัดทำพิพิธภัณฑ์

1. การมีส่วนร่วมของชุมชน
2. การศึกษาวิจัยข้อมูลในท้องถิ่น โดยทั่วไปควรศึกษาในเรื่องหลัก ๆ อย่างน้อย 4 เรื่อง คือ
 - ประวัติความเป็นมาของชุมชน
 - การดำเนินชีวิตของชุมชน
 - ศาสนาและความเชื่อ
 - ความสัมพันธ์ของชุมชนภายในชุมชน
- วิธีการค้นคว้าข้อมูล ใช้การสัมภาษณ์บุคคลภายในชุมชน หรือนักวิชาการจากสถาบันต่าง ๆ
3. การจัดทำทะเบียน และจัดหมวดหมู่ การจัดทำทะเบียน สามารถทำได้หลายรูปแบบขึ้นอยู่กับความสะดวกของแต่ละที่ แต่ต้องประกอบด้วยข้อมูลพื้นฐาน ดังนี้
 1. เลขทะเบียนประจำวัตถุ อาทิ เลขกลุ่มแรกเป็น พ.ศ. กลุ่มที่ 2 เป็นเลขประจำหมวด กลุ่มที่ 3 เป็นเลขเรียงลำดับของวัตถุที่ได้เข้ามา ตัวอย่างเช่น 2540/1/20 คือ พ.ศ.2540 ประเภทผ้า (หมวดที่ 1 ที่กำหนดไว้คือ ผ้า) ได้เข้ามาลำดับที่ 20
 2. ชื่อวัตถุ
 3. คำบรรยายรูปร่าง
 4. ขนาดและน้ำหนัก
 5. ประวัติ
 6. หมายเหตุ ได้แก่ คำอธิบายเพิ่มเติมถึงความเคลื่อนไหวของวัตถุ เช่น การถูกจัดเก็บไว้ที่ไหน ถูกยืมไปแสดงที่ไหน เป็นต้น
- สมุดทะเบียนควรทำเป็น 2 ชุด ชุดที่ 1 ใช้ประจำวัน ชุดที่ 2 เก็บไว้เป็นหลักฐานป้องกันการสูญหายเป็นอย่างดี (พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดม่วง, มหาวิทยาลัยศิลปากร, กทม. 2536)

เป้าหมายของโครงการ

1. องค์ความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของพื้นที่จัดตั้งพิพิธภัณฑ์
2. การจัดตั้ง และขยายผลการพัฒนาพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านในพื้นที่เป้าหมายโดยกระบวนการมีส่วนร่วมชุมชน วัด โรงเรียน และองค์กรภาคีที่เกี่ยวข้อง
3. พิพิธภัณฑ์ที่จัดตั้งเป็นแหล่งศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดอุตรดิตถ์
4. กระบวนการมีส่วนร่วมจากชุมชน วัด โรงเรียน และองค์กรภาคีที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาชุมชน เพื่อการพัฒนาเกษตรวัฒนธรรมจังหวัด

- พื้นที่เป้าหมาย
- 1.ชุมชนวัดบางพลวง อ.เมือง จ.ปทุมธานี
 - 2.ชุมชนวัดศาลาแดงเหนือ อ.สามโคก จ.ปทุมธานี
 - 3.ชุมชนวัดเขียนเขต อ.เมือง จ.ปทุมธานี

ระยะเวลาดำเนินการ 12 เดือน (พฤศจิกายน 2547 - เมษายน 2548)

โครงการวิจัยย่อย (ในพื้นที่เป้าหมาย)

- โครงการย่อยที่ 1 การบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านชุมชนวัดบางพลวง เพื่อการศึกษา
 ศ.ส.ทวีศักดิ์ อำนวยน้อยคณะศิลปกรรมศาสตร์
 (งบประมาณ จำนวน 50,000 บาท)
- โครงการย่อยที่ 2 การพัฒนาการมีส่วนร่วม การจัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน ณ ชุมชน
 วัดศาลาแดงเหนือ อ.สามโคก จ.ปทุมธานี
 อ.นุชบา ประกาศพงศ์ ศูนย์ไทย-เอเชียศึกษา
 (งบประมาณ จำนวน 30,000 บาท)
- โครงการย่อยที่ 3 การสนับสนุนการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน ชุมชนวัดเขียนเขต
 อ.เมือง จ.ปทุมธานี
 น.ส.สุธีรัตน์ เจริญพร ศูนย์ไทย-เอเชียศึกษา
 (งบประมาณ จำนวน 50,000 บาท)

งบเบิกจ่าย

<u>โครงการที่ 1</u>	(50,000)	
เบิกเงินงวดที่ 1	15,000	—
เบิกเงินงวดที่ 2	20,000	—
เบิกเงินงวดที่ 3	15,000	—
<u>โครงการที่ 2</u>	(30,000)	
เบิกเงินงวดที่ 1	10,000	—
เบิกเงินงวดที่ 2	10,000	—
เบิกเงินงวดที่ 3	10,000	—
<u>โครงการที่ 3</u>	(50,000)	
เบิกเงินงวดที่ 1	20,000	—
เบิกเงินงวดที่ 2	10,000	—
เบิกเงินงวดที่ 3	20,000	—

โครงการย่อยที่ ๑ การบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านชุมชนวัดบางหลวง เพื่อการพัฒนา
 หัวหน้าโครงการ ผศ.ทวีศักดิ์ อ่วมน้อย
 ผู้ช่วยวิจัย อ.อ.ประเสริฐ บัวนาญกิจ (อดีตผู้ช่วยผู้อำนวยการ รร.บ้านทมนิภาวราง)

ที่มาของความรู้สำคัญของปัญหา

ตามที่พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านชุมชนวัดบางหลวง ซึ่งดำเนินการจัดตั้งเพื่อเป็นสถานที่รวบรวมของใช้พื้นบ้าน แยกตามประโยชน์ใช้สอย ประกอบด้วย ห้องรับแขก ห้องขนมหวาน และศูนย์พัฒนาผลิตภัณฑ์ไทย ซึ่งสามารถดำเนินการแล้วเสร็จ และสามารถเปิดดำเนินการเพื่อการร่วมพัฒนาชุมชน

ในการนี้ เพื่อสามารถพัฒนาให้พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านสามารถเป็นแหล่งร่วมเป็นพัฒนาชุมชน สามารถสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน และมุ่งเน้นการสนับสนุนประโยชน์ด้านต่าง ๆ กับชุมชนภายหลังจากการพัฒนาจัดตั้ง พิพิธภัณฑ์แล้วเสร็จ โครงการนี้จึงมุ่งเน้นให้เกิดการบริหารจัดการเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ที่เป็นเรื่องสำคัญ

วัตถุประสงค์

1. พัฒนาการสนับสนุนด้านการศึกษายุคใหม่ใน โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในพื้นที่ (จำนวน 3 โรงเรียน)
2. พัฒนาการสนับสนุนด้านการศึกษายุคใหม่ใน โรงเรียนระดับประถมศึกษาในพื้นที่ (จำนวน 3 โรงเรียน)
3. พัฒนากิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาจะมีโอกาสศึกษาจากสิ่งที่เป็นจริง ทางด้าน การออกแบบ ด้านสังคม ศิลปวัฒนธรรม ฯลฯ
2. นักเรียนระดับประถมศึกษาจะมีโอกาสศึกษาสภาพความเป็นอยู่ของคนไทย ทางด้านความรู้สึก และการปลูกฝังความเป็นไทย
3. ชุมชนจะได้รับประโยชน์จากกิจกรรมตามความต้องการของชุมชน

ระยะเวลาดำเนินการ 1 ปี

แผนการดำเนินงาน

แผนการดำเนินงาน	ภ.บ.-ส.บ.	ก.บ.-พ.บ.	ค.บ.-ก.พ.	ว.บ.-พ.บ.2548
1.สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อยพร้อมกิจกรรม (กลุ่มระดับ รร.มัธยมศึกษา) ครั้งที่ 1	→			
2.สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อยพร้อมกิจกรรม (กลุ่มระดับ รร.ประถมศึกษา) ครั้งที่ 2		→		
3.สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อยพร้อมกิจกรรม (กลุ่มผู้นำท้องถิ่น) ครั้งที่ 3			→	
3.สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อยพร้อมกิจกรรม (กลุ่มผู้นำท้องถิ่น) ครั้งที่ 4				→

งบประมาณดำเนินการ 50,000 บาท

1.ค่าใช้จ่ายในการประชุมกลุ่มย่อย 4 ครั้ง	20,000	บาท
2.ค่าจัดทำป้ายในพิพิธภัณฑ์ และเอกสาร	10,000	บาท
3.ค่าวัสดุ และอุปกรณ์	10,000	บาท
4.ค่าใช้จ่ายทั่วไป	10,000	บาท

คณะศิลปกรรม มหาวิทยาลัยรังสิต

๘ กรกฎาคม 2549

เรื่อง การใช้ประโยชน์จากพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน

เรียน ๑ ๑ แห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสาร 1 ฉบับ

เนื่องจากพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดบางหลวงได้ดำเนินการ จัดตั้งเสร็จเรียบร้อยแล้วและได้เปิดโอกาสให้ โรงเรียน, กลุ่มแม่บ้าน และผู้สนใจได้ใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ อาทิ

- ศิลปวัฒนธรรม
- ชีวิตความเป็นอยู่ในอดีต
- การออกแบบ
- มัคคุเทศก์
- ภูมิปัญญาไทย

โดยกลุ่มทุกกลุ่มสามารถเข้ามาศึกษาในพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน ตามวันและเวลาที่เหมาะสมของแต่ละกลุ่ม สามารถกำหนดได้เอง ซึ่งรายละเอียดการเข้าใช้บริการได้แนบมาพร้อมหนังสือด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ทวีศักดิ์ อ้วนน้อย)

หัวหน้าโครงการพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน

1. ผศ. ทวีศักดิ์ อ้วนน้อย
2. ผศ. ปิยะ ใจ
3. ผศ. วิฑูรย์
4. ผศ. วิฑูรย์
5. ผศ. วิฑูรย์
6. ผศ. วิฑูรย์
7. ผศ. วิฑูรย์
8. ผศ. วิฑูรย์
9. ผศ. วิฑูรย์

การให้บริการพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดบางหลวง

1. พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านได้เปิดให้เข้าชมทุกวันอาทิตย์
เวลา 10.00 น — 16.00 น (ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆทั้งสิ้น)
2. กรณีพิเศษต้องการเข้าชมเป็นหมู่คณะตามวันและเวลาที่ท่านต้องการ
โปรดแจ้งล่วงหน้า 2 วัน ที่ ผศ. ทวีศักดิ์ อ่วมน้อย 07 — 0544240 (ไม่
ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆทั้งสิ้น)
3. กรณีจัดกิจกรรมพิเศษตามความต้องการของกลุ่ม โปรดแจ้งล่วงหน้า
1 เดือน ที่ ผศ. ทวีศักดิ์ อ่วมน้อย

ตัวอย่างกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้

1. การออกแบบผลิตภัณฑ์ไทย
2. การออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมไทย
3. ศิลปกรรมไทย
4. การออกแบบบรรจุภัณฑ์
5. ประวัติศาสตร์และโบราณคดี
6. เทคโนโลยีอาหาร
7. มัคคุเทศก์
8. การออกแบบเซรามิก

คณะศิลปกรรม

18. เมษายน 2548

เรื่อง ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมเพื่อชุมชน

เรียน 18 รศ๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสาร 1 ชุด

เนื่องจากพิพิธภัณฑสถานบ้านวัดบางหลวง เป็นสถานที่แห่งหนึ่งในการจัดกิจกรรมเพื่อชุมชน และยินดีประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ที่เห็นคุณประโยชน์ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการศึกษา ในรูปแบบต่างๆ ลงสู่ชุมชน เพื่อเป็นการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืนต่อไป

พิพิธภัณฑสถานบ้านวัดบางหลวง จึงขอส่งเอกสารสรุปผลงานและศักยภาพในการจัดกิจกรรมเพื่อมอบให้ท่านพิจารณาเพื่อความร่วมมือในการจัดกิจกรรมในโอกาสต่อไป และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ทวีศักดิ์ อ้วนน้อย)

หัวหน้าโครงการพิพิธภัณฑสถานบ้าน

โทร. 07-0544240

มหาวิทยาลัยรังสิต¹⁰²
เมืองเอก ถนนพหลโยธิน จังหวัดปทุมธานี 12000
โทร. (662) 997-2222-30 โทรสาร (662) 533-9470

คณะศิลปกรรม

๕๙ เมษายน 2548

เรื่อง ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมเพื่อชุมชน

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางหลวง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสาร 1 ชุด

เนื่องจากพิพิธภัณฑสถานบ้านวัดบางหลวง เป็นสถานที่แห่งหนึ่งในการจัดกิจกรรมเพื่อชุมชน และยินดีประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ที่เห็นคุณประโยชน์ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการศึกษา ในรูปแบบต่างๆ ลงสู่ชุมชน เพื่อเป็นการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืนต่อไป

พิพิธภัณฑสถานบ้านวัดบางหลวง จึงขอส่งเอกสารสรุปผลงานและศักยภาพในการจัดกิจกรรมเพื่อมอบให้ท่านพิจารณาเพื่อความร่วมมือในการจัดกิจกรรมในโอกาสต่อไป และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ทวีศักดิ์ อ่วมน้อย)

หัวหน้าโครงการพิพิธภัณฑสถานบ้าน

โทร. 07-0544240

ประกาศรับสมัคร

ผู้มีคุณสมบัติเข้าร่วมกิจกรรม “เป็นนักออกแบบผลิตภัณฑ์ไทย”

ในวันเสาร์ที่ 25 กันยายน 2547

ที่พิพิธภัณฑ์ บ้านวัดบางหลวง อ.เมือง จ.ปทุมธานี

วันเสาร์ที่ 25 กันยายน 2547

- เวลา 9.00 - 9.15 น. บรรยายธรรมะสำหรับเยาวชน โดยพระมหาประสิทธิ์
- เวลา 9.15 - 10.00 น. บรรยายพิเศษ ชีวิตความเป็นอยู่ในอดีตของชาวบ้านจังหวัดปทุมธานี
โดยผู้อาวุโสประจำถิ่น
- เวลา 10.00 - 17.00 น. จัดกิจกรรมโดยวิทยากรจากมหาวิทยาลัยรังสิต
- ผศ.ทวีศักดิ์ อ่วมน้อย
 - ผศ.กิตติสาร วาณิชยานนท์

(ผู้เข้าร่วมกิจกรรมไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น)

นักเรียนโรงเรียนชลอพล ฉบับที่ 1.

1.	อ.วัดบางหลวง	28	คน
2.	อ.วัดบางหลวง	25	คน
3.	อ.วัดบางหลวง	40	คน
	รวม	93	คน
4.	อ.วัดบางหลวง	20	คน
	รวม	113	คน

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน คณะศิลปกรรม โทร. 3433

ที่ ศก 3200/

วันที่ 24 มกราคม 2549

เรื่อง แจ้งให้ทราบ

เรียน คณบดีคณะศิลปกรรม ผ่านหัวหน้าสาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการกิจกรรมเชรามีคพื้นฐาน
2. รายชื่อนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ

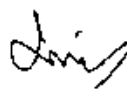
เนื่องจากพิธีภักดิ์พื้นบ้าน วัดบางหลวง อ.เมือง จ.ปทุมธานี ซึ่งได้รับเงินสนับสนุนงานวิจัยจาก มหาวิทยาลัยรังสิต และได้จัดกิจกรรมต่อเนื่อง ซึ่งในวันเสาร์ที่ 28 มกราคม 2549 ได้จัดกิจกรรมเชรามีค โดยมี นักเรียนระดับประถมศึกษา วัดบางเดื่อเข้าร่วมกิจกรรม 60 คน

จึงเรียนมาเพื่อทราบ ส่วนรายละเอียดในการดำเนินกิจกรรม ได้แนบมาพร้อมบันทึกนี้แล้ว

(ผศ.ทวีศักดิ์ ช้วนน้อย)

อาจารย์ประจำสาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

เรียน คณบดีคณะศิลปกรรม
เพื่อไปขออุทิศ พลเรือนสงคราม
ในพระวิหารหลวง อ.เมือง จ.ปทุมธานี

๒๕ ม.ค. ๔๙

๒๕ ม.ค. ๔๙

๒

เรียน คณบดี
- เพื่อไปขออุทิศ พลเรือนสงคราม

29 ม.ค. 44

คณะกรรมการมหาวิทยาลัยราชภัฏ	
รับที่	๒๔/๔๖
วันที่	๒๓/๑/๙๐
เวลา	๑๕.๓๐
โรงเรียนวัดบางเค็ง	

ยพค.

ที่ ศษ 04086 .069/ 84

ค.นางเลื้อย อมเมือง จ.ปทุมธานี 12000

๑๑ มกราคม ๒๕๔๙

เรื่อง กิจกรรมเชรามา

เรียน หัวหน้าโครงการพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดบางหลวง

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมการมหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่ ศก.๖๒๐๐/พิเศษ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายชื่อนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเชรามา จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่ คณะศิลปกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏ แจ้งให้โรงเรียนส่งนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเชรามา
ตะเข็บคนจึงแล้วนั้น

โรงเรียนวัดบางเค็ง ได้ส่งรายชื่อเด็กนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเชรามา มาพร้อมหนังสือ
ด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ศิริ วิชา

(นางสาวฉนวนศรี นงคเดช)

ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวัดบางเค็ง

โรงเรียนวัดบางเค็ง

โทร. 5816086

รายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรมชมรมนิค

1. เด็กชายปิ่นนันทน์ แปลงหานิช
2. เด็กชายนครินทร์ เหมื่อนจิตต์
3. เด็กชายยุทธนา ภูมิรัช
4. เด็กชายฤทธิเกียรติ จิตตวิพต
5. เด็กชายพรเทพ เกษรนวส
6. เด็กชายเจษฎา ไทยแท้
7. เด็กชายอาทิตย์ สามัคคี
8. เด็กชายณรรักษ์ นากชม
9. เด็กชายเอนก ถิ่นสุคนธ์
10. เด็กชายธนาธิป เศษประแดง
11. เด็กชายชัยวุฒิ เพชรโชติช่วง
12. เด็กชายกมลลสัน แสงทรง
13. เด็กหญิงประภัสสร กังฉัน
14. เด็กหญิงจิรภา หลางกูร
15. เด็กหญิงนันทิดา แซ่ตั้ง
16. เด็กชายประสิทธิ์ ทุมจันทร์
17. เด็กชายวิวัฒน์ ชูระเวช
18. เด็กหญิงจารีย์ แก้วนาถ
19. เด็กหญิงเมธาวี โพธิ์ทอง
20. เด็กหญิงศาริณี ศรีแก้ว
21. เด็กหญิงณกมล วิจิตรการ
22. เด็กหญิงศรัญญา พิมพ์นาค
23. เด็กหญิงนภัสสร กันคจินดา
24. เด็กหญิงสมหญิง จันทะกัต
25. เด็กหญิงนิลนถ ศรีบ้าน
26. เด็กชายกิตติโชค เสงี่ยมาน
27. เด็กหญิงสุกิสรา ชังปโน
28. เด็กชายอรรณวิโรจน์ เสือคำราม
29. เด็กหญิงบงกชกร นาคสมภพ
30. เด็กชายสุพรชัย สอนพงษ์

31. เด็กหญิงอุรดา พัฒนมงคล
32. เด็กหญิงกมลรัตน์ จันทเพชร
33. เด็กชายสุริยา เสาวภาคสุข
34. เด็กหญิงรัตนา ใจเป็นใหญ่
35. เด็กหญิงจิตติมา ขาวนา
36. เด็กหญิงปณิดา คอกไม้ขาว
37. เด็กหญิงวิรินตา กุลประสิทธิ์ชัย
38. เด็กหญิงวันดา มหวนประคำ
39. เด็กหญิงอัชฌา วงษ์จิตร
40. เด็กหญิงสมฤทัย คนไทย
41. เด็กชายจักรวาล เขื่อน
42. เด็กชายภัทธีระ คนไทย
43. เด็กหญิงวิศสุตา เจริญสุข
44. เด็กหญิงวรรณลักษณ์ ศรีสว่าง
45. เด็กหญิงภาณุจริช ไทยแท้
46. เด็กหญิงจิตติภรณ์ บัวผา
47. เด็กชายภูเกียรติ จันดี
48. เด็กชายธนพล แซ่โง้ว
49. เด็กชายชัยณรงค์ เทียนขุน
50. เด็กหญิงเจนจิรา เศรษฐ
51. เด็กหญิงอภัยวิทย์ กำทอง
52. เด็กชายประวิทย์ ปู่เต็ม
53. เด็กหญิงเสาวลักษณ์ ไสสุข
54. เด็กหญิงศุภารัตน์ แป้นแหลม
55. เด็กหญิงวิภา สิงห์คำ
56. เด็กชายเทพพิทักษ์ ทองสงกรรม
57. เด็กหญิงศุภาดา หิลาขาว
58. เด็กหญิงชนพูนุช ศรีสว่าง
59. เด็กหญิงชลิตภรณ์ กรองทวีชัย

60. เด็กชายธีรยุทธ คำชมพู

มหาวิทยาลัยรังสิต

คณะศิลปกรรม

มหาวิทยาลัยรังสิต

ที่ ศก. 3200 / พิเศษ

๑๐ ธันวาคม 2548

เรื่อง กิจกรรมเชรามา

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย กำหนดการ 2 ฉบับ

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดบางหลวง มีกิจกรรมต่อเนื่อง เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา แม่บ้านและผู้สนใจ เข้าร่วมกิจกรรม เพื่อประโยชน์ของชุมชนจังหวัดจันทบุรี กิจกรรมครั้งนี้ จะจัดขึ้นในวันเสาร์ที่ 28 มกราคม 2549 เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ได้รับประโยชน์ ดังนี้

1. ได้มีกิจกรรมร่วมกันในวันหยุด
2. ได้รับความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับงานเชรามา
3. ได้แลกเปลี่ยนความรู้กันในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม

จึงเรียนมาเพื่อให้ท่านพิจารณาคัดเลือก นักเรียนผู้สนใจเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว และกรุณาแจ้งจำนวนผู้สนใจเข้าร่วมกิจกรรม ให้คณะกรรมการก่อนวันที่ 17 มกราคม 2549 โดยแจ้งที่เบอร์ 07 - 0544240 ด้วยจักขอบคุณอย่างสูง

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ. ทวีศักดิ์ อ่วมน้อย)

หัวหน้าโครงการพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดบางหลวง

[illegible]

รายละเอียดโครงการ

1. ออกแบบตัวขนมคุกกี้

ผู้ออกแบบ	ผศ. ทวีศักดิ์	อำนวยการ
	ผศ.กิตติสาร	วาณิชยานนท์
	อาจารย์ พชร	รัตนพันธ์
ผู้ทำขนม	คุณพจนา	ชาวข้าว
	คุณสมศรี	ชำนาญกิจ

2. ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม

2.1. นักเรียนโรงเรียนวัดบางเตย	จำนวน	20	คน
2.2. นักเรียนโรงเรียนบ้านทุ่งน้บารุง	จำนวน	20	คน
2.3. นักเรียนโรงเรียนปทุมวิไล	จำนวน	20	คน
2.4. นักเรียนโรงเรียนคณะราษฎรบำรุง	จำนวน	20	คน

3. ระยะเวลา 1 วัน (09.00 – 16.00 น.)

4. อาหาร เครื่องดื่มและอื่น ๆ รวม 4,000 บาท

คณะศิลปกรรม มหาวิทยาลัยรังสิต

กรกฎาคม 2549

เรื่อง อบรมมัลลเทศก์

เรียน

พิพิธภัณฑสถานพื้นบ้าน วัดบางหลวง อ.เมือง จ.ปทุมธานี จะจัดการ
ฝึกอบรมมัลลเทศก์เบื้องต้น โดยวิทยากรจาก คณะอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
และบริการ มหาวิทยาลัยรังสิต ให้กับนักเรียนและผู้สนใจ ในวันเสาร์ที่ 26
สิงหาคม 2549 ตั้งแต่เวลา 09.00 น. - 16.00 น. ที่พิพิธภัณฑสถานพื้นบ้าน วัด
บางหลวง และมีอาหารกลางวันเลี้ยง โดยผู้เข้าอบรมไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย
ใด ๆ ทั้งสิ้น หรือจะเลือกเข้ารับการอบรม วันเสาร์หรือวันอาทิตย์ ตามความ
ต้องการของกลุ่ม กรุณาแจ้งล่วงหน้า 1 เดือน

จึงเรียนมาเพื่อประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนและผู้สนใจ เข้ารับการอบรม
ดังกล่าวทราบ แล้วกรุณาโทรศัพท์แจ้งจำนวนผู้ที่ประสงค์จะเข้าอบรมที่
ผศ. ทวีศักดิ์ อ่วมน้อย โทร 07-0544240 ภายในวันที่ 10 สิงหาคม 2549
ด้วยจักขอบคุณมาก

1. ผอ. รร. ปทุมธานี
2. ผอ. ร.ร. ปทุมธานี

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ. ทวีศักดิ์ อ่วมน้อย)

หัวหน้าโครงการพิพิธภัณฑสถานพื้นบ้าน

คณะศิลปกรรม มหาวิทยาลัยรังสิต

๒1 กรกฎาคม 2549

เรื่อง ขอเชิญวิทยากรอบรมมัคคุเทศก์
เรียน คณบดีคณะอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ
สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการ 1 ฉบับ

เนื่องจากพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดบางหลวง อ.เมือง จ.ปทุมธานี
ได้จัดให้มีการอบรมมัคคุเทศก์ ให้กับนักเรียนที่อยู่ในพื้นที่บริเวณ พิพิธภัณฑ์
พื้นบ้าน ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ได้อย่างถูกต้อง

จึงขอเชิญอาจารย์ของคณะอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ
จำนวน 3 ท่าน คือ

1. อาจารย์รัชวัฒน์ ดันดีมาศ
2. อาจารย์บรรจบ ฤทธิไทย
3. อาจารย์ประภัตร ทมพิตขงศ์

เป็นวิทยากรในการอบรมดังกล่าว จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้
ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ทวีศักดิ์ อ้วนน้อย)

หัวหน้าโครงการพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน

ที่ ศธ ๐๔๐๘๖.๐๓๖/๒ ๘๔๖

โรงเรียนปทุมวิไล

ถนนปทุมสัมพันธ์ อำเภอเมือง

จังหวัดปทุมธานี ๑๒๐๐๐

๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์วิทยากรและสถานที่ในการจัดกิจกรรมพาน้องท่องวัด

นมัสการ เจ้าอาวาสวัดบางหลวง

สิ่งที่ส่งมาด้วย กำหนดการโครงการพาน้องท่องวัด จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยโรงเรียนปทุมวิไลได้จัดโครงการพาน้องท่องวัด ประจำปี ๒๕๕๕ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม ดำรงชีวิตตามแนววิถีพุทธ รักษาขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของไทยตามวิถีไทย โดยศึกษากิจกรรมทางศาสนาตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่นจากการปฏิบัติจริงในระดับชั้น ม.๑ และ ม.๔ ในวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เวลา ๑๒.๐๐ - ๑๕.๓๐ น. จึงขอความอนุเคราะห์ทางวัดในการจัดฐานต่างๆ และเป็นวิทยากรตามกำหนดการที่แนบมาพร้อมนี้

จึงน้อมนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออภัยด้วยความเคารพ

(นายสำเนา แสงแก้ว)

รองผู้อำนวยการ ปฏิบัติราชการแทน

ผู้อำนวยการ โรงเรียนปทุมวิไล

ฝ่ายปกครองโรงเรียนปทุมวิไล

โทร. ๐-๕๘๑-๖๗๗๓ ต่อ ๑๒๕

โทรสาร ๐-๒๕๘๑-๖๗๑๒

ขอตอบให้ ผศ.ทวีศักดิ์ อ่วมมณี
บรรณารักษ์โรงเรียน หรือพี่ชาย ผศ.ทวีศักดิ์
ให้ ผอ. วิไลฯ ทราบ.

พร: คณอว จ. พุทธสาร

ที่ ๓๓๓๓๓๓๓๓๓๓๓.

กำหนดการพาน้องท่องวัดนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และมัธยมศึกษาปีที่ 4

วันพุธที่ 5 กรกฎาคม 2549

ณ วัดโสมการาม วัดหงษ์ปทุมมาวาส วัดโบสถ์ วัดบางขุน วัดบางหลวง วัดอัมพวาราม

เวลา 10.30 น.

ออกเดินทางจากโรงเรียนปทุมวิไล

เวลา 12.00 - 13.00 น.

เดินทางถึงวัดที่ศึกษาแหล่งเรียนรู้

- พิธีถวายเทียนจำนำพรรษา
- พิธีเปิดโครงการพาน้องท่องวัด

เวลา 13.00 - 14.30 น.

ฐานที่ 1 ฐานชาวพุทธควรรู้

- เรื่องการเข้าวัด วันพระ
- เรื่องการบวช
- เรื่องงานศพ ฯลฯ

เวลา 14.30 - 15.30 น.

ฐานที่ 2 พุทธอุทยาน

- เรื่องประวัติวัดและศาสนสถาน, สิ่งศักดิ์สิทธิ์

เวลา 15.30 น.

เดินทางกลับ

หมายเหตุ 1. กำหนดการอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

2. จำนวนนักเรียนที่ลงทะเบียน 200 คน

โครงการ อบรมมัคคุเทศก์

หัวหน้าโครงการ	ผศ.ทวีศักดิ์	อ้วนน้อย
วิทยากร	1. อาจารย์ชัยวัฒน์	คันดิษมาศ
	2. อาจารย์.บรรจบ	สุขไทย
	3. อาจารย์ประภัสสร	ทมหิตวงศ์
วัตถุประสงค์	เพื่อให้ นักเรียนในชุมชนมีความรู้เกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ	
ผู้เข้ารับการอบรม	นักเรียนจำนวน 40 – 60 คน	
ระยะเวลา	1 วัน	
จัดอบรม	วันเสาร์ที่ 26 สิงหาคม 2549	
สถานที่	พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดบางหลวง อ.เมือง จ. ปทุมธานี	

6 กันยายน 2549

เรื่อง ขอขอบคุณวิทยากรอบรมมัคคุเทศก์

เรียน

ตามที่ท่านได้กรุณาเป็นวิทยากรอบรมมัคคุเทศก์ให้แก่นักเรียนโรงเรียนปทุมธานี "นันทมนิ บำรุง" และโรงเรียนปทุมวิไล จำนวน 27 คน ในวันเสาร์ที่ 26 สิงหาคม 2549 ที่พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน วัดบางหลวง อ.เมือง จ.ปทุมธานี นั้น

กระผมจึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวิศักดิ์ อ่วมน้อย)
หัวหน้าโครงการพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน

1. @. ๐๕๕๖๖๖ ๐๖๖๖๖๖๖
๒. ๐.๖๖๖๖ ๖๖๖๖
3. ๐. ๖๖๖๖๖๖ ๖๖๖๖๖๖๖

สค.มาฟล
๒๕๕๕

กลุ่ม: Members
รหัส: 1011
สมาชิกหมายเลข: 78
เข้าร่วมเมื่อ: 17-September 04

ขอเชิญ นักศึกษา M.S.CRAC และผู้สนใจ ร่วมทริป+กิจกรรมอนุรักษ์เล็ก ๆ ตลอดวัน 3 เสาร์ต้นปี 49

นำโดย ผศ.สุจิตต์ สนั่นโหว, ผศ.ปาริสุทธิ์ เลิศฉายาธาร และ อ.ปรีดี ขวัญสุวรรณ (อ.ศัก+อ.จูน+อ.ปิ่น)

เสาร์ที่ 28 มกราคม 2549 "เก็บวันนี้ : ก่อนไม่มีให้เก็บวันหน้า"

09.30 น. รถออกจากหน้าคณะสถาปัตย์

10.00 น. ชมพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น เล็ก ๆ ที่เกิดจากใจรัก ของ ผศ.ทวีศักดิ์ สมน้อย

ผ่านคลองบางหลวง อ.สามโคก จ.ปทุมธานี

13.30 น. ร่วมฟังการเสวนาวชิรากรกับ อ.โคโมะสึ ณ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาฯ เรื่อง
"ไฟไหม้เศษขยะชาติ บิด้านานาชาติร้อยปี...จริงหรือ"

เสาร์ที่ 4 กุมภาพันธ์ 2549 "ชีวิตทางเลือก : ความสุขไม่ได้เริ่มที่เงิน"

09.30 น. รถออกจากหน้าคณะสถาปัตย์

10.00 น. ศึกษาวิถีการดำรงชีวิตตามแนวคิดของสำนักเซนชิคาซัง และ บ้านสัน ทางเลือกของ
การเป็นเจ้าของสถาปัตยกรรม

โดย ใบเตย คำนวณ ไม่ต้องผอม ออกแรง และกำลังใจ ณ อาศรมวงศสมิท ริมคลอง 15

เสาร์ที่ 11 กุมภาพันธ์ 2549

"ทุกคนก็เป็นนักอนุรักษ์ได้ : เริ่มจากแรงที่เรามี"

09.30 น. รถออกจากหน้าคณะสถาปัตย์

10.00 น. ร่วมกิจกรรมอาสาอนุรักษ์ กับโครงการวาดเส้นสถาปัตย์กรรม ชมรมอนุรักษ์
สถาปัตย์กรรม

บันทึกความทรงจำผ่านเทคนิคโฟโต้ เพื่อเริ่มเก็บข้อมูลอนุรักษ์

ณ ชุมชน ตลาดบ้านระแหง แห่งเมืองปทุมฯ

ค่าใช้จ่ายเพียงคนละ 49 บาท/วัน รวมอาหารกลางวันและ
อุปกรณ์

สมัครรวมกิจกรรมก่อนวันเดือนมีนาคม สิทธิพิเศษในการสมัครสมาชิก gher-pa gym ในอัตราพิเศษ

สำหรับนักอนุรักษ์ เพื่อคืนสู่ตนเอง

2